

15 LET

GLAS

15 LET

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

O b 15-letnici izhajanja lista »Glas« se pridružujemo čestitkam delovnemu kolektivu in uredništvu lista za uspehe, ki so jih dosegli v zadnjih letih pri obveščanju naših delovnih ljudi o pomembnih problemih socialističnega razvoja naše družbe, posebno pa še o problematiki razvoja na Gorenjskem.

Misel, ki se je porodila pred 15 leti o ustanovitvi lokalnega lista, je padla na plodna tla in danes že težko govorimo o gorenjski družini, ki ne bi bila naročnik Glasa in ki ne bi tega lista z vso skrbnostjo in z vsem zanimanjem prebirala. Takratni izvršni odbor okrajnega odbora Osvobodilne fronte Kranj, ki je dal pobudo za izdajanje tédenskega lista pod imenom »Gorenjski glas«, je videl v tem željo in potrebo delovnega človeka, da se sproti seznanja z nalogami in problemi izgradnje naše domovine in pri tem mobilizira vse sile, da bi čimprej zaključili in odstranili posledice druge svetovne vojne. Hkrati pa, da bi se temeljito pripravili na še nove naloge, ki po svoji teži ne bodo nič lažje, neke celo tudi težje kot v preteklosti. Prav zaradi tega in zaradi tako odgovorne in pomembne naloge je bil in je še danes lokalni tisk toliko bolj potreben, razumljivo z drugačno vsebino in z novimi nalogami.

Okrajni odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva Kranj je vedno v svoji aktivnosti posvečal izredno pozornost tisku in vsem sredstvom informacij, kar kažejo stališča izvršnega odbora Okrajnega odbora Socialistične zveze, ki so javno objavljena. Posebno skrb pa je posvetil

OB JUBILEJU

vsebinski osrednjega lokalnega organa, ki naj bi stalno in neposredno obveščal naše občane — vse delovne ljudi Gorenjske o sodobnih problemih in nalogah vseh nas pri nadaljnjem razvoju naše socialistične skupnosti. To nalogo je tudi naš lokalni tisk v glavnem opravil in tolmačil težnje delovnega človeka v pogojih naše socialistične graditve. Ali je v celoti uspel zadovoljiti vsa naša pričakovanja, pa prepustim oceno bralcem. Vsekakor pa želimo, da bi bralci čimbolj konstruktivno sodelovali z listom in v skupnih naporih pripomogli k izboljšanju njegove vsebine in kvalitete ter prilagodili list razvijajočim potrebam komunalnega razvoja, zlasti pa organom družbenega samoupravljanja. Posebno bi želeli, da v tem listu sodelujejo naša vodstva organizacije Socialistične zveze, zveze sindikatov in organi družbenega samoupravljanja. Zakaj ravno to postavljamo in se obračamo na te odgovorne organe? Vsem nam je dobro poznano, da je od dobrega in pravilnega obveščanja ljudi o dejanskem položaju, problemih in nalogah v mnogočem odvisen naš skupni uspeh. Mislimo pa, da je sedanjí čas tako pomemben za nadaljnji socialistični razvoj naše družbe, da ni mogoče v teh pogojih podcenjevati nikogar in nobenega problema, ki se konkretno pojavlja v naši praksi. Zelo dobro poznamo govor tova-

riša Tita v Splitu, nadalje ukrepe zveznega izvršnega sveta in zvezne ljudske skupščine, kakor tudi sklepe republiške ljudske skupščine, ki so nas vsi resno opozorili na zelo važne probleme, ki se tičejo nadaljnega poglobljanja socialističnih družbenih odnosov. Vsi ti problemi so nam dobro poznani in začeli smo jih z vso resnostjo reševati in kar je najvažnejše — delovni ljudje Gorenjske kažejo vso pripravljenost odstranjevati vse tisto, kar nas moti pri nadaljnjem razvoju naše družbe. V tej veliki pripravljenosti oziroma aktivnosti vseh družbenopolitičnih faktorjev — tako krajevnih, občinskih in okrajnih — zlasti pa naših delovnih ljudi v tovarni, šoli, zadrugi, zdravstvenih zavodih itd., ima prav organizacija Socialistične zveze pomembno vlogo pri usmerjanju tako pomembnega družbeno-političnega gibanja. Naš gospodarski in družbeni razvoj gre z veliko naglico naprej in ob tej dinamiki družbenega razvoja človek nujno potrebuje taka sredstva informacij, ki mu lahko konkretno služijo v njegovi vsakdanji družbeni aktivnosti. Diskusije bodo vsak dan bolj potrebne in nujno zahtevajo večjo aktivnost tudi lokalnega tiska pri usmerjanju konstruktivne razprave in razčiščevanju problemov, ki se pojavljajo na področju delitve dohodka, proizvodnje, proizvodnosti dela, zunanega in no-

tranjega tržišča, hkrati pa mora pomagati samoupravnim organom izoblikovati njihovo mesto, vlogo in tudi resnico. Vsekakor pa je naša skupna naloga in odgovornost, da je vsebina lista prilagodena našim konkretnim razmeram in da odstranjujemo iz lista vse tisto, kar lahko slabo vpliva na razpoloženje delovnega človeka; usmeriti moramo vse sile na to, da mobiliziramo slehernega delovnega človeka za vse tiste naloge, ki nam zagotavljajo uspeh.

Mnogokrat se v praksi srečamo z neštetimi konkretnimi problemi, ki jih skušamo reševati in urediti na svojstven način, da bi pa pri tem zagotovili neposredno udeležbo vseh naših delovnih ljudi pri upravljanju in konkretnem odločanju, pa menimo, da je ravno organizacija Socialistične zveze tisti politični faktor v sistemu neposredne demokracije, ki zagotavlja in daje možnost, da se javno razčiščujejo in rešujejo konkretni skupni naši problemi graditve socialističnih družbenih odnosov. Ob teh nalogah, ki jih postavlja naš razvoj pred organe samoupravljanja in vodstva Socialistične zveze, menimo, da bodo naš list Glas, listi delovnih kolektivov in organizacij Socialistične zveze v mnogočem pripomogli k pravilni in točni informaciji ter hkrati omogočili delovnemu človeku, da tudi preko tiska lahko vpliva na formiranje politike občine in samoupravnih organov pri konkretnem odločanju oziroma ukrepih.

MARTIN KOSIR

Pretekli torek sta oba zbora okrajnega ljudskega odbora Kranj soglasno sprejela resolucijo o gospodarskem in družbenem razvoju v okraju v letu 1962. Resolucija je pomemben dokument na poti nadaljnega gospodarskega in družbenopolitičnega razvoja na našem območju. Njena odlika je prav v tem, da zelo konkretno določa posamezne naloge, ki jih je z enotno akcijo moč izpolniti.

Mnoge težave v našem gospodarskem in družbenem življenju, ki jih prav v zadnjem času tako prizadeto in energično odpravljamo, so nastale tudi zato, ker v preteklosti mnogokrat nismo dovolj dosledno izvajali ti-

S SKUPNIMI NAPORI

stih nalog, ki smo si jih v raznih resolucijah, planih in drugih dokumentih sami postavljali. V naši gospodarski praksi, planiranju in na področju materialne delitve sploh so se mimo pravilno postavljenih ciljev prebijale razne osebne želje, ambicije in potrebe, ki niso upoštevale realnih možnosti in niti postavljanih načrtov in so zato vnašale zmedo v naš gospodarski in družbeni razvoj. Prav ti pojavi so nas pripeljali do položaja, o katerem je govoril

predsednik Tita v Splitu. Njegov govor so delovni ljudje sprejeli s takim navdušenjem, da ni nobenega dvoma več, da prav politika, ki je pojasnjena v sklepih izvršnega komiteja CK ZKJ in v govoru tovariša predsednika ustreza najgloblji težnji vseh nas. Težave, ki so, pa lahko odstranimo le s potrebno družbeno disciplino in izvajanjem nalog, ki si jih sami postavljamo, da okrepimo materialno osnovo socializma in socialističnih odnosov. Če pa premagovanje gospo-

darskih težav terja določene napore in žrtve, potem je treba le-te pravilno razdeliti in jih morajo prevzeti v ustrezní meri tudi družbeni skladi, čeprav to terja tudi bistvene revizije planov in proračunov. Prav v tej smeri daje sprejeta resolucija konkretne napotke ljudskim odborom, gospodarskim organizacijam in družbenim organom v družbenih službah.

Med vzroki za razne neskladnosti za počasnejši razvoj gospodarstva so tudi pomanjkljiv-

osti, do katerih je prišlo v preteklih letih na področju investiranja. Te pomanjkljivosti so bile sicer tudi doslej že večkrat kritizirane, vendar je bila kritika običajno zelo neosebna in posplošena. Taka kritika seveda ne zagotavlja, da bi v prihodnje ne prišlo več do podobnih pojavov. Zaradi tega bo pač potrebno, pa če nam je to ljubo ali ne, v prihodnje v vsakem podjetju, v vsaki komuni posebej resneje postaviti vprašanje, kako je pravzaprav s sredstvi, ki smo

jih investirali v preteklih letih; kakšne rezultate nam ta sredstva dajejo in zakaj nam ne dajejo tistega, kar smo od njih pričakovali. Le tako bomo lahko vplivali na uspešnejšo investicijsko politiko v prihodnjih letih. Zato resolucija posebej poudarja načelo, da moramo v letošnjem letu v gospodarstvu predvsem zagotoviti izgradnjo že začeti objektov, da se tako čimprej omogoči izkoriščanje novih kapacitet. Še posebej pa je poudarjena naloga, da je treba v prvi vrsti zagotoviti modernizacijo proizvodnih procesov, ki bodo omogočili večjo produktivnost, bolj ekonomično izrabo zmogljivosti (Nadaljevanje na 3. strani)

TE DNI PO SVETU

● ALEKSANDER RANKOVIC V RIMU

V torek dopoldne je podpredsednik zveznega izvršnega sveta Aleksander Ranković dopotoval v Rim. Na letališču so njeva in njegove spremljevalce pozdravili visoki italijanski državniki, med njimi tudi podpredsednik italijanske vlade in zunanji minister Piccoli, ki je ob pozdravu dejal: »V tej skoraj vsakoletni izmenjavi obiskov vidimo živ dokaz za dobre sosedske odnose, vzajemno spoštovanje in razumevanje. Med svojim bivanjem v Italiji se bo Ranković pogovarjal z italijanskim premierom Fanfanijem, predsednikom republike Segnijem in podpredsednikom vlade Piccolijem.

● OAS OMAGUJE

Vesti iz Alžirije dokazujejo, da so teroristi vedno bolj izolirani in imajo vedno manj vpliva na evropsko manjšino. Vendar zločini ultrašev in kolonialistov še vedno otežkočajo priprave za doseg nacionalne neodvisnosti in suverenosti Alžirije.

Pripadniki francoske manjšine v Alžiriji trumoma odhajajo v Francijo. Sodiijo, da jih je samo v prvih 12 dneh tega meseca odšlo iz Alžirije 92 tisoč.

● MIR V LAOSU

Po ustanovitvi koalicijske vlade nacionalne enotnosti Laosa so ustavili vse borbe in gibanja čet v Laosu. Predsednik ZDA Kennedy in premier sovjetske vlade Hruščev sta si izmenjala posebni poslanca in v njih izrazila zadovoljstvo zaradi doseženega sporazuma.

● POTREBNA ENOTNOST ARABSKIH DEŽEL

Kairski časopis »Al Ahram« je v posebnem uvodniku naglasil, da je enotnost arabskih dežel najljubša in v nasprotju z napredkom vsake dežele posebej. Poudarja, da je ljudstvo ZAR vedno pripravljeno pričeti razgovore o uniji s sirske vlado, vendar pod dvema pogojevoma: da bo sirska vlada svobodno izrazila voljo sirskega ljudstva in da bo sirska vlada dokazala svoje dobre namene s tem, ko bo preiskala neupravičene obtožbe, ki so jih na Kairo naslovili reacionarni in secesionistični krog.

SEJA OBCINSKEGA ODBORA SZDL SKOFJA LOKA

Manjka strokovnega kadra

Skofja Loka, 14. junija - Včeraj je bila v domu borcev seja občinskega odbora SZDL, na kateri so razpravljali o gospodarskem razvoju komunne glede na izobraževanje strokovnih kadrov in razložihi verifikacijo strokovnih šol. Osnovna ugotovitev je bila, da tako na Gorenjskem kot v Skofji Loki ni dovolj ustreznih šol in niti toliko kadra, kot ga zahtevajo gospodarski pogoji. Ob tem nastane cela vrsta problemov, med njimi pa je prav gotovo največji ta, da se gospodarske organizacije premalo zanimajo za vzgojo lastnega strokovnega kadra. Želje mladine, ki letos končuje obvezno šolanje, naj bi skrbno upoštevali in usklajevali na

USPEH MLADINSKIH KONFERENC

Polletne konference mladinskih organizacij v skofjeloških gospodarskih organizacijah so ta teden v največjem razmahu. V LTH, Gorenjski predilnici, Šesirju in drugod mladina na konferencah široko razpravlja o problemih gospodarstva in o pomenu vključevanja mladine v reševanje proizvodnih problemov. Na občinskem komiteju LMS menijo, da bodo letošnje polletne konference uspeli tako, kot niso doslej še nobeno leto. - J.

VLOGA JAVNE UPRAVE V SISTEMU DRUŽBENEGA UPRAVLJANJA

Kranj, 15. junija. Danes se bo družbenega upravljanja pričelo v sejnih dvoranah okrajnega ljudskega odbora Kranj zvezno posvetovanje o položaju in vlogi javne uprave v sistemu družbenega upravljanja. Posvetovanje je organiziralo združenje za administrativne znanosti v sodelovanju s republiko sekcijo tega združenja ter inštitutom za javno upravo pri ljubljanski pravni fakulteti. Organizatorji pričakujejo, da se bo na tem posvetovanju, ki se bo zaključilo jutri, razvila šibahna razprava o nekaterih pomembnih vprašanih javne uprave.

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

Utež, ki jih je desničarska teroristična organizacija OAS postavljala na alžirsko tehniko poškodila izgubila težo. Zgodovina za katero so že stari Rimljani dejali, da je najboljša učiteljica, je še enkrat dokazala, da so vlade nastila

manskemu prebivalstvu niso skrivili las skupaj odločili o usodi Alžirije. Dva tedna pred neodvisnostjo Alžirije je dežela še vedno vsa »na nogah«. Francoski nase-ljenci, ki s silo niso mogli preprečiti neodvisne alžirske države, za-

dneh. Ze so pozvali alžirsko prebivalstvo, da na bližnjem glasovanju o samoodlobi glasuje za neodvisnost Alžirije. Nobenega dvoma ni, da bo juljsko glasovanje označeno kot rojstvo alžirske države.

stvu ne bodo kratili. Zavrnil pa so zahtevo desničarskih nasilnikov, da bi razširili jamstva za zločince iz vrst OAS. Evlanski sporazuma so vrača za sožitje med dvema etničnima skupinama: alžirsko

in francosko. Francoski priseljenci bodo lahko živeli v Alžiriji, sodelovali v izgradnji države in imeli iste pravice kot ostali državljani.

ZDRAVKO TOMAZIČ

Alžirska tehničica

kratkotrajne. Razpadnje zarote proti evlanskemu sporazumu je v teku. Kakor so za človeštvo še vedno nepremagljive posamezne bolezni, tako trupa in mrljci, ki jih desničarji postavljajo na alžirsko tehniko ne morejo izravnati izmaliceh političnih doktrin kolonializma. Pepel je sicer laži od človeškega mesa in krvi, toda požiganje in uničevanje ni nič manj nemoralno od ubijanja.

Pejnasti dni pred glasovanjem je Alžirija še vedno bojšče. Kaj pravzaprav pomeni sedanje uničevanje in čemu služi? Mar se glasovi samoodločbe preštevajo s trupli in požiganji hišami? Kdo razen pešice brezobzirnih političnih tvegancev z vretili glavami misli še, da je alžirsko tržišče še vedno odprto. Prvega julija bodo Alžirci in priseljenci, ki muslim-

puščaj Afriko in se selijo v Francijo. Vsač dan se na letališču v Alžiru vkrca v letala okoli 5.000 potnikov. Več francoskih potniških ladij so poslali v alžirska pristanišča, da bi se vkrcali ljudje, ki imajo slabo vest pred jutrišnjim dnem. Vsač tak potnik stane Francije letno približno 12.000 novih frankov. Z druge strani pa prihajajo skozal peščne puščave v deželo alžirski ubežniki, ki so se zatekli v sosedno Tunizijo in se sedaj vračajo v kraje, ki so pred nasiljem zapustili, kjer bodo našli svoja pogorišča.

V tem alžirskem vrvežu so se pred kratkim sestali v Tunisu vodilni predstavniki alžirskega oporniškega gibanja, ki so v večdnevni razpravi izdelali osnutek alžirskega gibanja v prihodnih

Na zasedanju v Tunisu so izdelali tudi že smernice za neodvisno državo Alžirijo. Potrebno bo zgraditi tisto, kar so v večletni vojni porušili, obnovili bodo deželo in prizadevali si bodo, da bi dosegli mirnodobsko blagostanje. Nova država bo neodvisna in suverena, kar jamči evlanska pogodba. V političnih ustanovah, državni upravi in v gospodarstvu pa bodo uveljavili tisto, za kar se bo odločilo ljudstvo. Med prvimi nalogami omenjajo izvedbo agrarne reforme, ki jo bodo izvedli na temelju pravičnosti in gospodarskih potreb brez kakršnegakoli rasnega zatiranja.

V Tunisu so nadrobno govorili o evropskih priseljencih in znova zatrdili, da bodo spoštovali prevzete obveze z evlanskim sporazumom. Jamstev čemu prebival-

Alžirski begunci se vračajo iz sosednjih arabskih držav na svoje domove

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

Naraščanje poslovnih stroškov - ovira ekonomski uspeh v našem gospodarstvu

To so med drugim ugotovili na seji izvršnega odbora občinskega odbora SZDL v Kranju, ko so v sredo razpravljali o nekaterih pokazateljih gospodarskega razvoja te občine. Poslovni stroški so se lani hudo povečali v primerjavi s prejšnjim letom, in sicer za okroglo 294 milijonov dinarjev oziroma od 321 milijonov v letu 1960 na 575 milijonov dinarjev v lanskem letu. To so razne najemnine, reprezentance, udeležbe na sejnih in vrsta drugih običajnih izrednih izdatkov. Med temi zlasti bodo v oči veliki izdatki kazenskih in zamudnih obrestih.

Ko so razpravljali o teh izdatkih, ki niti niso neposredno odvisni od proizvodnje, marveč

pretežno od urejenega poslovanja, so menili, da bi morali samoupravni organi po podjetjih pozorneje spremljati gibanje teh izdatkov. Delno je letos že drugače in to spričo novih predpisov itd., vendar pa osetja še vrsta možno-

sti, da se ti škodljivi pojavi nadaljujejo. Samoupravni organi bi morali, kjer je to potrebno, iskati in odpravljati vzroke teh izdatkov in preprečevati nadaljnji porast te obremenitve kolektivov. - K. M.

Razprava o poslovanju gospodarskih organizacij v prvem četrtletju

Radovljica, 15. junija - Popoldne se bodo sestali odborniki obeh zborov ObLO. Med drugim bodo razpravljali in sprejeli ustrežne sklepe v zvezi s predlogom odloka o obveznem vlaganju dela amortizacije zdravstvenih zavodov v medobčinski zdravstveni investicijski sklad in o ustanovitvi in poslovanju le-tega, dalje o prepustitvi letališča v izkoriščenje in vzdrževanje Alpeškemu letalskemu centru v Lescah ter o poslovanju gospodarskih organizacij v prvem četrtletju letošnjega leta na območju radovljanske komunne itd. Zboru proizvajalcev bo komisija za izvajanje predpisov delitve CD posredovala na podlagi analize konceptov predpisane dokumentacije nekatere ugotovitve. Le-te naj bi bile osnova za ocenitev storjenega dela gospodarskih organizacij in mo-

rebitna priporočila, ki naj se upoštevajo pri korekturi pravilnikov o delitvi CD in OD. Pričakovati je, da bo zbor proizvajalcev razpravljav o problemih in perspektivi razvoja posameznih gospodarskih organizacij. - St. S.

Arheologi na Vrbi in na Bledu

Pred kratkim smo poročali, da je arheološki oddelček mestnega muzeja iz Kranja začel s poskusnim sondiranjem terena okrog cerkvice sv. Marka v Vrbi. Nadejali so se namreč, da bodo tamkaj našli ostanke staroslovanske kulture. Izkopavanja te domneve sicer niso podprla, pač pa so našli na fragmente fresk, ki so verjetno - tako menijo arheologi - ostaline romanske arhitekture.

Hkrati že lahko poročamo o novi arheološki akciji na blejskem otoku, ki so jo začeli v ponedeljek, 4. junija. Sondiranje vodi Narodni muzej iz Ljubljane, razen tega sodeluje pri izkopavanjih tudi arheološka sekcija kranjskega muzeja.

Dosedanja odkritja niso posredovala posebnih presenečenj. Odkopali so le nekaj človeških kosti brez pridalok. Sondiranje se nadaljuje. O morebitnih odkritjih bomo še poročali. - S. S.

Seja občinskega ljudskega odbora Kranj

Razprava o zazidalnih načrtih

Kranj, 14. junija - Danes popoldne so se spet sešli odborniki občinskega ljudskega odbora Kranj. Pred prehodom na dnevni red sta dva odbornika zahtevala nekatera pojasnila, ki so se pretežno nanašala na komunalne probleme. Tako je odbornik iz

Stražišča postavil kar pet takih vprašanj (javna razsvetljava, kanalizacija, avtobusna postaja in podobno), prav tako pa je tudi odbornik iz besniškega področja povprašal, kako je z modernizacijo ceste Kranj-Besnica.

Kot prva točka današnje seje je bila predhodna razprava o zazidalnih načrtih naselij Naklo, Struževc, Klanc-Primekovo in Stražišče I. in II. Odborniki so v razpravi pokazali za to zadevo precejšnje zanimanje. Ze pred sejo so si ogledovali razstavljene zazidalne načrte, ki so jih kasneje obravnovali posamezni projektanti.

Ljudski odbor je na današnji seji imenoval tudi direktorja cestnega podjetja Kranj in upravnika veterinarske postaje Kranj in sprejel predlog, da se Dom oskrbovancev in upokožencev Predvor preimenuje v Dom oskrbovancev Albina Droljca Predvor.

V nadaljevanju seje so odborniki razpravljali tudi o nekaterih drugih organizacijsko-financijskih zadevah. - P.

Fanfara ob III. zletu LT

Jutri zvečer ob 20. uri bodo v loškega gradu zadonele fanfare in oznanile začetek III. OKRAJNEGA ZLETA LJUDSKE TEHNIKE, ki ga je pripravil okrajni odbor Ljudske tehnike v Kranju. Hkrati bodo odprte kar tri razstave v vajenski šoli: dve fotografski - VI. medklubski in I. pionirska ter razstava mladih tehnikov; predvajali pa bodo tudi tehnične filme in diapozitive.

V nedeljo bodo že ob 8. uri začela nasledetavi Skofje Loko letala Alpekega letalskega centra iz Lesca, ki bodo v Stari Loki odvrtila padavce, nato pa bodo odletela na letalski miting v Bovec. Ob 9. uri se bo začela parada dejavnosti Ljudske tehnike na Gorenjskem, ki se bo zaključila na Mestnem trgu, kjer bo slavnostno zborovanje. Po tem bodo sledila raz-

novrstna tekmovanja: spretnostna vožnja, tekmovanje letalskih in brodarških modelarjev, radioamaterjev. Posebej pa velja omeniti demonstracijo sodobnih kmetijskih strojev, ki jo bodo izvajali člani kmetijskih združenj in društva traktoristov.

Slavnostni zaključek, kjer bodo podelili nagrade in diplome, bo na letnem kopališču, tam bo tudi družabna prireditvev.

Pričakovati je, da se bo, če le vreme ne bo nagajalo, zbralo več sto tekmovalcev in prijateljev tehnike. - St. S.

O DELU V PRVEM POLLETJU

Jesenice, 14. junija - Včeraj popoldne je bil na Jesenicah razširjeni plenem občinskega komiteja LMS Jesenice, ki so se ga udeležili tudi člani tovarniškega komiteja Zelezarne in predsedniki osnovnih mladinskih organizacij v občini. Od gostov je bil na plenumu član predsedstva CK LMS Franc Rogelj.

Na plenumu so se med drugim pogovorili o delu mladinske organizacije v jeseniški občini in prvem polletju letos. Sklenili so, da bodo ustanovili nekaj novih organizacij, in to še po nekaterih podjetjih v jeseniški občini. V občinski komite LMS na Jesenicah so izvolili tudi tri nove mlajše člane in razrešili dosednjega predsednika Janeza Čučna. Do nove občinske mladinske konference so izvolili za predsednika občinskega komiteja dosednjega predsednika občinskega komiteja Francija BANA, za sekretarja pa Henrika SLIVNIKA.

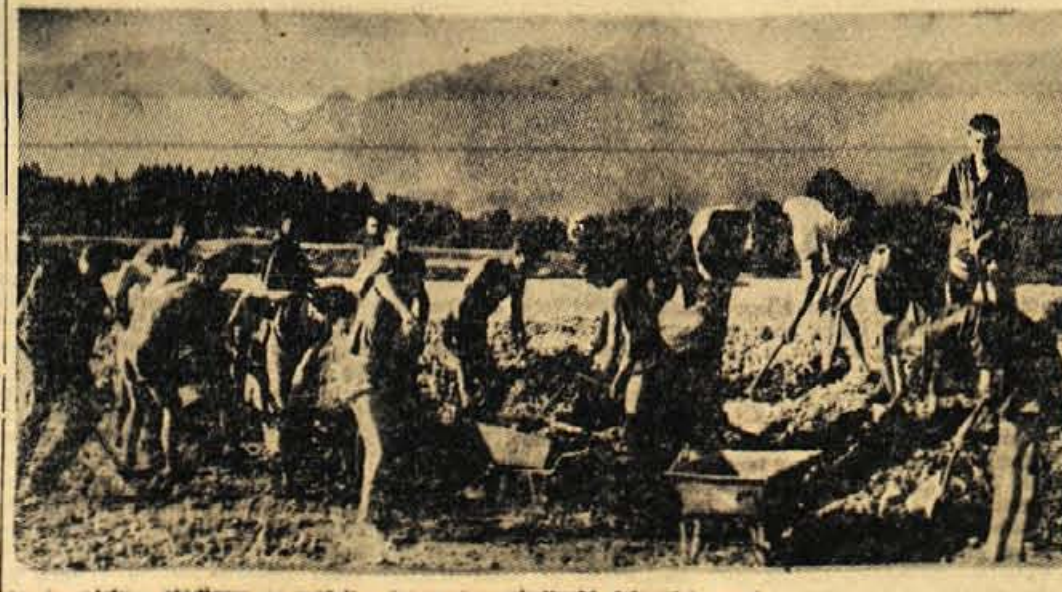
M. 2.

Prispevek varnosti v prometu

V nedeljo, 17. junija, ob 10.30 bo v Ljubljani na novem otroškem igrišču v športnem parku Ing. Stanke Bloudka javna pionirska prireditvev, ki jo organizira republiška komisija za varnost in varnost v cestnem prometu skupaj s RTV Ljubljana. S tem bo zaključen propagandni natečaj »Za varnost prometa«, v katerem so tekmovali šole od 13. februarja do 25. maja letos. Na tej javni oddaji bodo nastopile 3-članske okrajne ekipe, ki bodo odgovarjale na vprašanja o prometu in reševale razne prometne uganke.

Ekipo našega okraja bosta zastopali dve pionirki iz osnovnih šol Mavčiče in »Simon Jenko« ter en pionir iz osnovne šole Primskovo.

To bo prva tovrstna prireditvev v Jugoslaviji in je v celoti namenjena kot prispevek za varnost prometa, zato naj bi se jo ogledalo predvsem širše pionirjev. - R. C.

Na kranjskem stadionu sta pričeli z delom dve mladinski delovni brigadi

Izdaja CP »Gorenjski tisk« - Urejuje uredniški odbor - Glavni urednik Slavko Beznik - Odgovorni urednik Gregor Kocijan - Tel. uredništvo in uprava 24-90, glavni urednik 24-75 - Tekoči račun pri Narodni banki v Kranju 607-11-113

Številke in dejstva

Razvojna pot časnikarstva na Gorenjskem se ni začela šele pred petnajstimi leti. Toda namen tega prispevka ni natančneje opisovati zgodovino te dejavnosti v tem predelu Slovenije, podčrtati vse pozitivne in negativne črte v njenem razvoju. Kakorkoli smo ponosni na napredne in revolucionarne ideje, vpisane na strani listov — tiskanih in ciklostiranih — ki so izhajali v preteklosti na Gorenjskem, bi hoteli ob tej priložnosti nanizati le nekaj najosnovnejših števil in dejstev o razvoju časopisne dejavnosti na Gorenjskem po zmagoviti revoluciji.

Ze v juniju 1947. leta je izvršni odbor Osvobodilne fronte kranjskega okraja imenoval uredniški odbor, ki naj bi pripravil izdajanje okrajnega lista »Gorenjskega glasa«. Za urednika je bil imenovan Dušan Bavdka, tedanji poverjenik za kulturo in prosveto OLO Kranj. Uredniški odbor je izdal prvo številko »Gorenjskega glasa« v oktobru 1947. leta; do 1. oktobra naslednjega leta pa je izšlo le 6 števil list. Zal, nobene teh števil ni niti v arhivih okrajnega ljudskega odbora niti v tiskarni niti v študijski knjižnici. »Gorenjski glas« je tedaj izhajal na malem četrtninskem formatu na 8 straneh.

1. oktobra 1948. leta pa je začel list redno izhajati. Do konca leta je izhajal štirinajstredno. V uvodniku prve redne številke je uredništvo poudarilo, da želi biti list mobilizator in organizator političnega življenja v okraju. Za urednika je bil imenovan Marjan Telatko. Ze naslednje leto je list začel izhajati redno tedensko na

poprečno šestih straneh A3 formata. 17. februarja 1949. leta je »Gorenjski glas« prvič menjal naslovno stran (glavo) — to je pozneje spremenil še devetkrat!

Do konca 1951. leta je list izhajal v istem formatu. V tem času je še dvakrat menjal naslovno stran in leta 1951 omešil obseg na 4 strani tedensko — predvsem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

V prvi številki naslednjega letnika (leta 1952) je prišlo do bistvenih sprememb v listu in v redakciji. »Gorenjski glas« se je tedaj združil z »Jesenškim kovinarjem« in obdržal svoje prejšnje ime. Za odgovornega urednika je bil imenovan Verko Gasar (tedanji urednik »Jesenškega kovinarja«). List je začel izhajati v večjem formatu na štirih straneh — in je seveda spet menjal naslovno stran. Redakcija se je tedaj po številu zaposlenih novinarjev kar potrojila — v njej so delali trije novinarji. Naklada lista je prvič presegla številko 5000.

Med letom je prišlo v redakciji do večjih kadrovskih sprememb. Verko Gasar je urejal list do 19. aprila, nato pa je bil »Gorenjski glas« brez urednika do 13. septembra. Za vsebino lista je v tem času odgovarjal uredniški odbor. Po 13. septembru nasledimo na listi urednikov spet prvega urednika — Dušana Bavdka, ki je vodil list do konca leta. V aprilu in maju 1952. leta je uredništvo »Gorenjskega glasa« izdalo dve številki priloge »Dve strani javnih pogovorov«. Priloga je bila zamisljena kot neke vrste javna tribuna, preko katere naj bi se raz-

pravljalo o vseh perečih družbeno-političnih, kulturnih in drugih problemih. Zaradi neizdelanega koncepta, kadrovskih težav in gmočnih neprilik, priloga ni začela.

1953. leta se je list preimenoval v »Glas Gorenjske«, menjal naslovno stran in del uredništva, list pa sem začel urejevati jaz. V tem letu je list nekoliko zmanjšal format in izhajal povprečno na 6 do 8 straneh. Do 1955. leta v listu natančno nobenih bistvenih sprememb, vsaj formalnih ne, razen da je še enkrat spremenil naslovno stran (št. 21 — 23. maja 1953). V tem času se je redakcija kadrovske utrdila in številčno povečala. V njej je delalo 1955. leta 6 novinarjev.

V tem času je na pobudo grafičnih delavcev — zaposlenih v gorenjski tiskarni — vznikla ideja o združitvi »Glasa Gorenjske« in tiskarne v enotno podjetje. Ta zamisel se je v letu 1955 tudi realizirala. Ni dvoma, da je združitve lista s tiskarno ugodno vplivala tudi na razvoj lista kot na razvoj časopisne in tiskarske dejavnosti na Gorenjskem sploh.

Naslednje leto je »Glas Gorenjske« začel izhajati dvakrat tedensko: vsak ponedeljek na 4 straneh in vsako soboto na osmih. V tem letu je list prvič presegel naklado 9.000 izvodov. Zaradi vse obsežnejše časopisne, založniške in tiskarske dejavnosti v okviru novega časopisnega podjetja Gorenjski tisk, je bil 12. oktobra 1956 imenovan za odgovornega urednika »Glasa Gorenjske« Miro Zakrajšek, avtor tega sestava pa je postal direktor skupnega časopisnega in tiskarskega podjetja.

Od leta 1956 pa do avgusta leta 1958 v listu ni bilo bistvenih kadrovskih sprememb. V začetku leta 1956, 1957 in 1958 je list po stari navadi še sedmič, osmič oziroma devetič menjal naslovno stran. Ni pa dvoma, da se je v tem času list vsebinsko izpopolnil in si izklesal čvrsto podobo političnega pokrajinskega lista. 1. avgusta 1958, leta je dotedanji odgovorni urednik Miro Zakrajšek odšel v Ljubljano k Ljudski pravici na novo dolžnost. Odšel pa vse do septembra 1961. leta se redakcija kadrovske ni ustališa. Od 3. oktobra 1958 do 17. novembra istega leta je list urejal Miloš Mikelin, od 17. aprila 1959 do 3. februarja 1960 pa Vojko Novak. Vmes in pozneje do 25. septembra 1961. leta pa sem bil odgovorni urednik lista spet jaz. Od tedaj je odgovorni urednik Gregor Kocijan.

Konec 1959. leta je »Glas Gorenjske« začel objavljati kot posebno prilogo »Uradni vestnik okraja Kranjske, predvsem z namenom, da spozna čimširši krog volivcev s sklepi ljudskih odborov na Gorenjskem.

S 1. januarjem 1960 je »Glas Gorenjske« začel izhajati trikrat tedensko: vsak ponedeljek, sredo in soboto. Istega leta v novembru je okrnil naslov in začel izhajati kot »Glas« na nekoliko večjem formatu. 5. novembra 1960. leta je bila stiskana prva številka »Glasa« na rotacijskem stroju. Spričo vse večje naklade ni bilo mogoče več tiskati lista na poskem tisku, ki je neprimerno počasnejši od rotacijskega. Samo za primer: na poskem tisku smo porabili za natis ene številke lista na osmih straneh in v nakladi 14.500 izvodov skoraj 40 ur (tiskali smo ga torej dva dni), na rotacijskem stroju pa ga stiskamo v istem obsegu in pri isti nakladi v 6 do 7 urah.

V 1961. letu je »Glas« nekoliko spremenil svoj koncept. Uvedel je nove komunalne rubrike in tako praktično postal združeno glasilo političnih organizacij vseh petih komun v kranjskem okraju. 27. septembra je izšla prva številka tako urejenega lista, nekoliko pozneje pa tudi prva številka nove priloge »Glasove panorame«. V letu 1962 je »Glas« začel občasno objavljati tudi novo prilogo »Naši problemi«.

Toliko na kratko o nekaterih formalnih in nekaterih bistvenih spremembah v listu od ustanovitve do danes. Morda za konec še nekaj števil in gibanju naročnikov in naklade lista sploh. Podatki nam povedo tole:

Leto	Naklada
1947	2.000
1948	2.800
1952	5.000
1956	9.505
1957	9.311
1958	9.525
1959	10.399
1960	12.331
1961	14.228
1962	14.550

Zanimivo je, da se je število naročnikov najbolj dvignilo 1956. in 1960. leta, ko je list začel izhajati dvakrat oziroma trikrat tedensko. Kaže, da naš nagel družbeno-politični razvoj terja tudi od pokrajinskih listov, da gredo v korak s časom in da so kar se da aktualni.

SLAVKO BEZNIK

Oblikovanje lastne podobe

Petnajst let je dovolj dolgo obdobje, da si list lahko dokaj dobro izoblikuje svojo podobo. Pot, ki jo je »Glas« v letih, seveda ni bila lahka, saj se je bilo treba prebiti mimo številnih čer: mimo finančnih težav, kadrovskih problemov itd. Treba je bilo dobro gospodariti, ker sredstva niso bila nikoli preobilna, obenem pa se je seveda morala dvigati kvaliteta. Jasno je, da tudi boj proti bračevemu nezaupanju ni bil vedno lahek in že danes daje redakciji dosti misli. Toda kljub vsem prebrudenim in še sedanjim težavam je Glas doprinesel in še doprinese dokajni delež k oblikovanju jasnejšega mnenja in k kulturni in politični podobi Gorenjske. Ustvaril je že določeno kvaliteto na področju publicistike in tako opravičil svoj obstoj.

V tem našem jubilejnim razmišljanju ne smemo mimo pomena in vloge pokrajinskih listov, med katere spada seveda tudi Glas. Ni dvoma, da občani v manjših politično-teritorialnih enotah (okraj, občina) spričo notranjih potreb in splošnega družbenega razvoja želijo imeti sredstvo informacij kot orožje za razčiščevanje problemov na svojem področju in kot orožje v boju za boljše, bolj humane odnose med ljudmi. Pokrajinski listi imajo pravo zaradi teh nabitih težav in toliko pomembnejšo vlogo. Ti listi morajo posredovati vse tisto — lahko rečemo — lokalno, kar ostala sredstva informacij — dnevi tisk, radio, televizija itd. — ne morejo, ker je pač njihovo področje neobširno oziroma ker tudi ni njihov namen podrobneje zajemati lokalne problematike. V sklopu celotnega dogajanja in v luči širših družbeno-političnih vidikov morajo pokrajinski listi obravnavati in razreševati ožjo, lokalno problematiko, zakaj le tako je možno ustvarjati komolasko podobo dogajanja in družbeno-politične problematike.

Vsiljuje se vprašanje, ali je našel Glas pravo mesto v družbeno-političnem življenju Gorenjske in v sklopu celotnega sistema informiranja našega občana — to na eni strani, na drugi pa — ali je našel svoje mesto glede na dnevi oziroma ostali tisk. Na vse to moramo odgovoriti privedljivo, zakaj lahko trdimo, da je Glas v svojem petnajstletnem izhajanju odigral vlogo, kakršno naj pokrajinski list v vsenici ima.

Jasno je, da si ni mogoče zagotoviti pravilne poti brez dobro izdelanega koncepta, ki mora ustrezati namenu lista. Pri tem je naj-

pomembnejše, da morajo pokrajinski listi v polni meri dopoljevati dnevi tisk in s tem pripomoči k soočenju dveh boteni v žurnalistiki, berati pa morajo občano omogočiti kar se da popolno sliko dogajanja in problematike. Takšno dopoljevanje je edino smotrno in pravilno, obenem pa tudi najbolj učinkovito (Pri tem velja zapisati, da je standard našega občana že tako visok, da bi brez pomisleka lahko imela vsaka družina oba lista — to je pokrajinski in dnevi. Prepričan sem, da je to možno in da bi bila tako obveščenost našega občana zelo popolna).

Glas je napravil v tej smeri precej oziroma lahko rečemo, da si je na tej osnovi kot pokrajinski list ustvaril svojo življenjsko podobo. Seveda do te-a ni prišlo lahko. Če prebramo številke Glasa za nekaj let nazaj, opazimo, da se je zaradi ne dovolj izčiščenega koncepta v tej smeri dokaj neenakomerno loteval problematike na svojem področju in sem in tja izražal težnjo po seganju na širše področje (seveda ne dovolj izčrpano). Kljub najrazličnejšim tendencam (objektivnega in subjektivnega značaja) pa je Glas Glas v prvi poti in sčasoma dosegel dokaj popolno obliko. Določeni izraz pa je našel ob realizaciji koncepta tako imenovanih komunalnih rubrik (ki zajemajo posamezne občine — Jeseniški kovinar, Kranjski glas, Loski delavec, Radoceljska komunna in Tržiški vestnik). Ta koncept omogoča prodor celotne lokalne problematike v list in sistematično kar se da popolno obravnavanje problemov in s tem informiranje občana na področju Gorenjske. Logično je, da je bilo treba ob osem tem rešiti finančni problem (ki seveda je vedno ni zadostno rešen) in jasno tudi kadrovske (kjer tudi še ni moč doseči popolnega ravnovesja). Sistem komunalnih rubrik omogoča, da lahko iz pravilnega družbeno-političnega aspekta zasledujemo problematiko na terenu in usmerjamo ter oblikujemo javno mnenje in določeno področje. Glas si je ob doletnem prehodu na takšen koncept (jeseni 1961) ustvaril možnost za nadaljnji razvoj oziroma si je od prl perspektivo, ki mnogo obeta (seveda ob nenehni rasti kvalitete, ki je najpomembnejši pogoj za uspeh list. Zanimito je, da so po tej poti po zgledu Glasa tudi nekateri dr pokrajinski listi (Dolenjski list, 7 savski tednik, Primorske novice).

Novi koncept je za Glas pot življenja kroga bračev in bkrati-tivnih sonstvarjavcev. List se not zapirati ozko v svoje meje, ampak želi postati tribuna za izmenjav mnenj in razčiščevanje problemov. Zal, moramo prav ob tem ugotoviti, da je v tej smeri zelo težko prodreti in je videti, kot da bi se naši občani bali nastopati v tisku in javno izražati svoje mnenje. Jasno je, da gre pri tem le za konstruktivno kritiko in za tehtne predloge občanov, ki naj pomagajo pri razreševanju gospodarskih, političnih, kulturnih in drugih vprašanj.

Postaje na poti dolgi petnajst let so bile različne in vsaka je prinesla nekaj novega, vendar pa prav ta — ob petnajstletnici vznbuja upanje, da bo list na zdravih osnovah tradicije v pridobnosti dosegel v kvaliteti znaten skok naprej, s čimer bi se nedvomno spričo vloge, ki jo ima že sedaj, pomembnost lista še povečala, razen tega pa bi se povečalo število bračev.

GREGOR KOČLIAN

S SKUPNIMI NAPORI

(Nadaljevanje s 1. strani)

in višjo rentabilnost poslovanja. Taka investicijska politika nam lahko omogoči hitreje uveljavljanje naših proizvodov na tujih tržiščih.

Resolucija posebej obravnava tudi vprašanje poglobljanja družbenih odnosov v gospodarstvu in v družbenih službah. Politčna osnova naše poti v socializem sta nedvomno delavske in družbene upravljanje. Zelo napačna je misel, da je do sedanjih težav prišlo zaradi nadaljnje razvijanja samoupravnega sistema pri nas. Praksa nam pove, da so se razne slabosti in anomalije pojavile posebej tam, kjer je bilo samoupravljanje slabo, kjer se je o mnogih pomembnih stvareh sklepalo za zaprtimi vrati. Zato je v skladu s celotnim družbenim in gospodarskim razvojem treba še vnaprej razvijati delavske in družbene samoupravljanje, še zlasti na področjih, kjer se doslej ni dovolj uveljavilo. Hkrati pa je treba v večji meri kot doslej organizirati družbeno kontrolo, ki naj zagotovi normalno usklajevanje posameznih in splošnih interesov in prepreči razne pojave lokalizma, sovinitzma in nacionalizma.

Kar zadeva notranjo delitev dohodka v gospodarskih organizacijah, je posebej poudarjena naloga, naj gospodarske organizacije prilagodijo svojo notranjo organizacijo novim družbeno-gospodarskim odnosom in svoje poslovanje načelom dobrega gospodarjenja. Občinski zbori

proizvajavcev morajo v mnogo večji meri kot doslej spremljati dejavnost gospodarskih organizacij in njihovih samoupravnih organov in jih s svojimi priporočili usmerjati pri delitvi čistega dohodka. S tem v zvezi se v mnogih gospodarskih organizacijah pojavlja že znana slabost, da o vseh pomembnih stvareh v zvezi s pravilniki in dokumentacijo k pravilnikom o delitvi čistega in osebnega dohodka sklepajo le nekateri strokovnjaki, ki se v glavnem ukvarjajo z najrazličnejšimi preračunavanji in analizami, ki naj bi opravile sedanje stanje, manj pa prepuščajo besedo o teh stvareh samoupravnim organom, ki naj bi z vidika splošnih potreb in koristi pretresli delo v podjetjih v preteklosti in usmerili delo tako, da do podobnih težav ne bi več prihajalo. Samoupravni organi bi morali mnogo aktivneje razpravljati o teh problemih, zlasti pa bi morali zagotoviti, da se z novimi pravilniki o delitvi osebnih dohodkov uvajajo izpopolnjene osnove in merila za njihovo delitev, ki bodo zagotavljala, da se bodo osebni dohodki oblikovali po vrednosti opravljane dela in v odvisnosti od doseženega poslovnega uspeha podjetja.

Cilji in naloge, ki jih navaja sprejeta resolucija, bodo lahko uresničeni le z naporom vseh nas. Se zlasti pa je važno, da ta napolnila in naloge upoštevajo pri izvajanju svoje politike občinski ljudski odbori in delovni kolektivi vseh gospodarskih organizacij v okraju.

Od skromnih začetkov do moderne tiskarne

Danes si življenja brez časopisa ne moremo predstavljati. Skoraj ni človeka, da ne bi na dan pogledal vsaj en list, dnevnik ali tednik. Vedno želimo zvedeti kaj novega, kar se dogaja doma in po svetu. In kako so se ljudje najprej obveščali? Vesti so vklešavali v kamen, pisali so jih na kožo in podobno. Danes (v »atomski dobi«) pa imamo že čimnike, ki imajo večmilijonsko naklado, a je vsa naklada toliko težka, kot je bila večših samo vest vlečana v skalo.

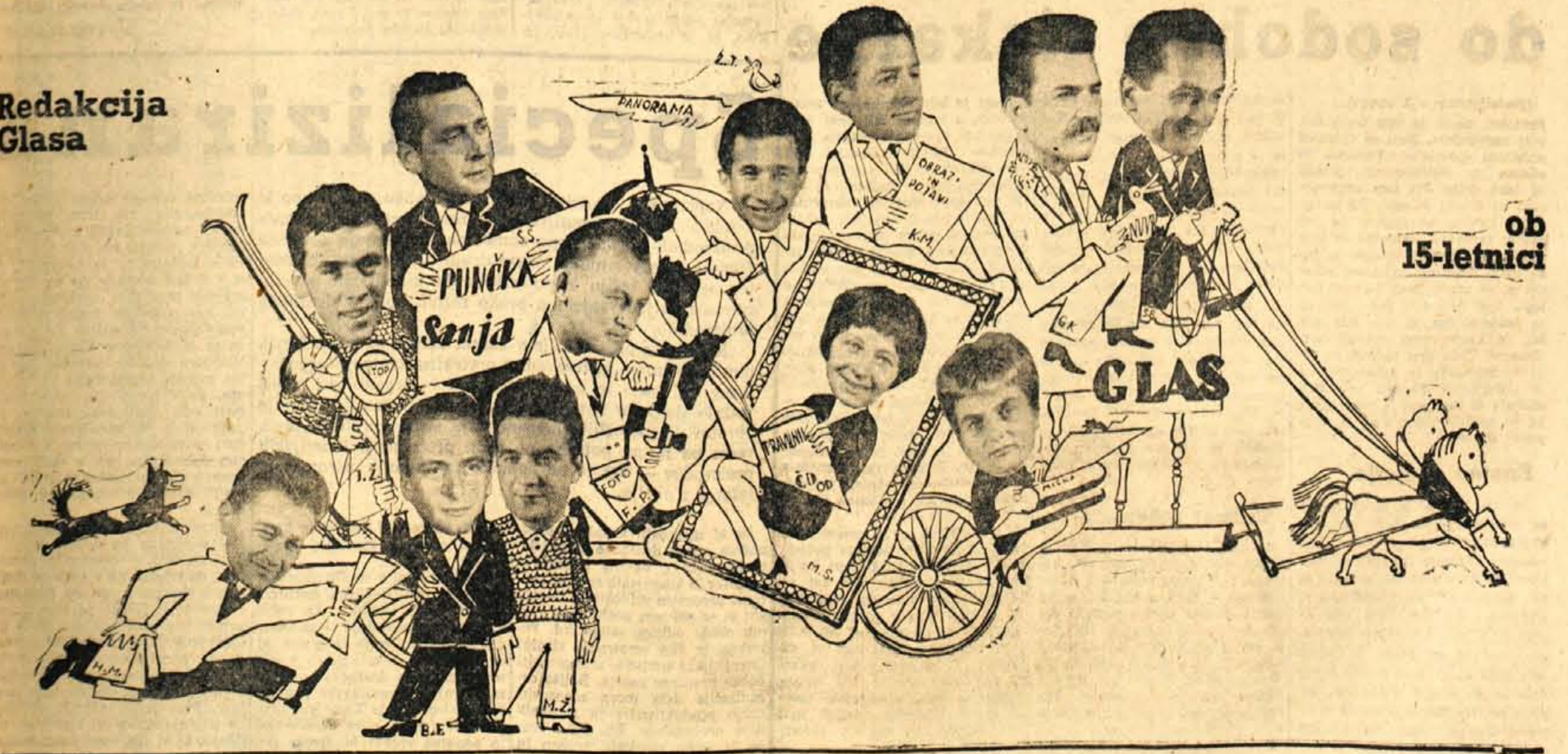
Vsak časopis ima po svoje zanimivo preteklost, še posebej pa so zanimivi začetki. Tako je tudi z našim »GLASOM«. Za prvence »GLASA« ni bilo niti pravega uredništva niti ljudi, ki bi bili vajeni novinarskih veščin, da bi nizali stavke v posamezne zvrsti. Prve številke »GLASA« so nastajale na domovih njegovih ustanoviteljev. In že takrat so tiskali list pod isto streho kot ga danes. Petnajst let pa je obdobje, ki pri ustvarjanju lista, kakršen je »GLAS«, že nekaj pomeni. Raz-

mere so se v petnajstih letih bistveno spremenile, bodisi pri urejanju lista kakor tudi v tiskarskih zmogljivostih.

Lov za naročniki

Zastareli in izrabljeni stroji niso bili kos tiskanju zahtevnejših tiskov. Temu primerne so bile tudi prve številke »Glasa«. Seveda takrat za oči list ni bil nič kaj mikaven, toda led je bil prebit.

Redakcija Glasa

ob 15-letnici

Socialno zavarovanje NA GORENJSKEM

Povojni razvoj socialnega zavarovanja na Gorenjskem je bil brez dvoma odvisen od gospodarskega in splošnega družbenega razvoja na tem področju.

Gorenjska je bila že pred vojno razmeroma dobro gospodarsko razvita. Najbolj močna industrijska centra sta bila Jesenice z Zelenjavom in Kranj s tekstilno industrijo.

V letu 1939 je bilo na Gorenjskem okoli 10.000 zavarovancev, ki so bili v glavnem zavarovani pri okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Kranju in Bratovski skladiščni na Jesenicah. Socialno zavarovanje ima zaradi tega že svojo tradicijo, saj je raslo iz borbe delavskega razreda za boljše življenjske in delovne pogoje.

Takoj po osvoboditvi se je pričel na Gorenjskem nacer razvoj. Leta 1945 so zahtevali velike napore delovnih ljudi, ki so se v vedno večjem številu vključevali v pralovodnje. Število zaposlenih je iz leta v leto močnaraščalo, s tem pa tudi število zavarovancev.

Po osvoboditvi so bili ustvarjeni vsi pogoji za temeljno spremembo socialnega zavarovanja. V LRS je bil ustanovljen v letu 1945 Federalni zavod za socialno zavarovanje, ki je imel v Kranju, na Jesenicah in v Trzinu svoje poslovavnice.

V letu 1962 pa se je skladno z decentralizacijo državne uprave in uvedbo delavskega samoupravljanja v gospodarskih organizacijah ter družbenega upravljanja v ustanovah in zavodih tudi v socialnem zavarovanju uvedlo samoupravljanje. V Kranju in na Jesenicah so bili postavljeni začasno odbori z nalogo, da organizirajo okrajne zavode za socialno zavarovanje in izvedejo volitve za samoupravne organe socialnega zavarovanja. V novembru 1962 so zasedale prve skupščine okrajnih zavodov za socialno zavarovanje na Jesenicah in v Kranju.

Leta 1965 se je ob združitvi okrajnih ljudskih odborov zdru-

žila tudi služba socialnega zavarovanja, tako da smo dobili en okrajni zavod s sedežem v Kranju in podružnice v Kranju, na Jesenicah, v Radovljici, Škofji Loki in Trzinu.

Ogledimo si podatke o številu zavarovancev po naslednjih letih:

1939	10.000 zavarovancev
1945	ni podatkov
1946	12.595 zavarovancev
1947	20.974 "
1948	22.173 "
1949	24.767 "
1950	34.230 "
1951	32.586 "
1952	31.952 "
1953	36.667 "
1954	39.181 "
1955	42.507 "
1956	43.884 "
1957	46.285 "
1958	48.625 "
1959	50.877 "
1960	53.741 "
1961	55.550 "

Iz tega pregleda je razvidno, da se število zavarovancev od leta

1939 pa do danes več kot potrojilo in da je razvoj socialnega zavarovanja na Gorenjskem resnično velik.

V naslednjem pregledu želimo prikazati tudi sredstva, ki jih je naša skupnost prispevala za zdravstveno zavarovanje delavcev na Gorenjskem. Zal, imamo samo podatke od leta 1953 naprej:

1953	501.553.000
1954	591.109.000
1955	676.906.000
1956	876.944.000
1957	1.075.011.000
1958	1.322.108.000
1959	1.672.464.000
1960	2.010.361.000
1961	2.340.671.000

Kljub vsem tem uspehom pa lahko ugotovimo, da organizacija samoupravljanja v socialnem zavarovanju ni šla vzporedno z razvojem komunalnega sistema in z reorganizacijo politično-teritorialnih enot. Okr. zavodi kot osnovni nosilci socialnega zavarovanja so oddaljeni od zavarovancev in organizacij in od njihovega neposrednega vpliva na upravljanje s skladi in delom službe socialnega zavarovanja. V istem smislu je ta organizacija oddaljena tudi od komun.

Vse to je nalagalo potrebo po konkretnih spremembah v sistemu organizacije in financiranja socialnega zavarovanja, a v določenem smislu tudi v samih osnovah sistema socialnega zavarovanja, da bi se doseglo, da se sistem uskladi z osnovami in glavnimi načeli družbenega in ekonomskega razvoja.

alnega zavarovanja in spremembe, ki so predvidene v tem zakonu, imajo cilj ustvariti potrebne pogoje, da se s samoupravljanjem, iniciativno in angažiranjem samih zavarovancev, organizacij in drugih faktorjev socialno zavarovanje dalje razvija in napreduje.

Na področju organizacije so v zakonu podane naslednje rešitve: za področje vsake komunne se ustanovi skupnost socialnega zavarovanja kot samoupravne organizacije zavarovancev. Komunalne skupnosti ustanovijo občinski ljudski odbori na področjih, na katerih so izpolnjeni pogoji predpisani od republiknih organov. Komunalna skupnost zagotavlja in izvaja zdravstveno zavarovanje, rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov dela. Za zagotovitev teh nalog ima komunalna skupnost sklad zdravstvenega zavarovanja, s katerim posluje zavod za socialno zavarovanje, ki je ustanovljen za področje, o čigar sestavi je komunalna skupnost.

Republika skupnost socialnega zavarovanja sestavlja vse komunalne skupnosti v ljudski republiki. Republika skupnost zagotavlja in izvaja invalidsko zavarovanje, pokojninsko zavarovanje in pozavarovanje določenih vrst zdravstvenega zavarovanja. V tem cilju ima republika skupnost sklad invalidskega zavarovanja, sklad pokojninskega zavarovanja in sklad zdravstvenega zavarovanja. S temi skladi posluje republiški zavod za socialno zavarovanje.

Jugoslovansko skupnost socialnega zavarovanja pa predstavljajo republiške skupnosti. Jugoslovanska skupnost obravnava posle, ki so splo-

voljeni od delavskih svetov oz. odgovarjajočih organov upravljanja gospodarskih in drugih organizacij, organov in ustanov, sindikalne organizacije delavcev zaposlenih pri privatnih delodajalcih, profesionalne organizacije zavarovancev iz samostojnih dejavnosti, družbene organizacije upokoencev in invalidov dela.

Skupščine komunalnih skupnosti sporazumno odločajo o ustanovitvi komunalnega zavoda za socialno zavarovanje. Praviloma ustanovi več komunalnih skupnosti zavod za socialno zavarovanje. Ta zavod opravlja izvajanja socialnega zavarovanja, za vse skupnosti zavarovancev delavcev in skupnosti zavarovancev kmetijskih proizvajalcev na svojem področju. Za ustanovitev komunalnega zavoda je potrebno soglasje organa republike.

Zavodi so samostojne organizacije, ki so zasnovane na načelih družbenega samoupravljanja, njihova naloga pa je, da izvajajo politiko skupščin skupnosti, poslujejo s skladi skupnosti, rešujejo o pravnih zavarovancev in izplačujejo po izdanih odločbah in breme skladov skupnosti. Posle iz svojega delokroga opravljajo zavodi v imenu skupnosti kot organi službe izvajanja socialnega zavarovanja. V tem smislu imajo skupnosti in njihove skupščine položaj predstavniških samoupravnih organov, zavodi pa položaj samostojnih izvršnih upravnih organov službe izvajanja zavarovanja, ki je v določenih meri tudi vertikalno povezano, posebno v okviru republike. V soglasju s temi odnosi skupnosti nimajo svojstvo pravne osebe, ampak jih v vseh imovinskih in drugih odnosih zastopajo zavodi. Zavodi imajo svoje statute, ki jih zumi sprejemajo, in imajo svojstvo pravne osebe.

Iz področja financiranja pa so v zakonu podane naslednje rešitve:

Potrebna sredstva se zagotovijo z osnovnim prispevkom po enotni stopnji za vse organizacije ene komunalne skupnosti. Višino osnovnega prispevka predpisuje skupščina komunalne skupnosti.

Z dodatnim prispevkom, ki ga lahko komunalna skupnost uvede samo za organizacije v potemernih gospodarskih vejah, skupinah ali podskupinah, ki jih določa republiška ljudska skupščina, zato ker je v teh grupacijah višje zdravstvenega zavarovanja večji. Z dodatnim prispevkom se zagotovijo sredstva oz. del sredstev za pokritje teh večjih rizikov, seveda po diferenciranih stopnjah glede na stopnjo rizika. Meje, do katere se lahko določajo stopnje osnovnega prispevka za zdravstveno zavarovanje, odreja republiška ljudska skupščina. Dodatni prispevek je omejen z zakonom na maksimum 50 odst. od stopnje osnovnega prispevka, v globini pa na 25 odst. od kvote osnovnega prispevka na področju skupnosti.

Osnovne prispevke plačajo organizacije iz sredstev, iz katerih izplačujejo osebne dohodke delavcem, dodatne prispevke za pokritje večjih rizikov zdravstvenega zavarovanja v potemernih grupacijah pa organizacije plačajo kot stroške svojega poslovanja.

Če sredstva, ki se ustvarjajo s prispevki za zdravstveno zavarovanje niso dovolj velika, se sredstva za kritje primanjkljajev zagotovijo z izrednim prispevkom. Takšna rešitev glede materialne odgovornosti za rezultate poslovanja skupnosti nujno izhaja iz novega položaja organizacij kot udeležencev v izvajanju zdravstvenega zavarovanja in zavarovancev kot koristnikov skladov socialnega zavarovanja. Najvišjo mejo, do katere se lahko določijo stopnje iz rednega prispevka zavarovancev in organizacij, določa republiška ljudska skupščina.

Četudi po koriščenju vseh prispevkov po najvišji stopnji primanjkljaja v skladu zdravstvenega zavarovanja ostane nepokrit, določijo način zagotovitve potrebnih dopolnilnih sredstev ljudska republika s svojimi predpisi. S temi predpisi se lahko izjemoma v soglasju z vezanim izvirnim svetom poročajo stopnje prispevka tudi preko določene skupne najvišje meje.

Skupščina komunalne skupnosti odloča o tem, ali bodo izredni prispevek plačali vsi zavarovanci skupnosti in ali ga bodo plačali po isti stopnji, ali pa bodo izredni prispevek plačali samo tisti zavarovanci v tistih organizacijah, v katerih je koriščenje zdravstvenega zavarovanja večje od normalnega. Isto velja tudi za izredni prispevek organizaciji.

Formiranje skupščin socialnega zavarovanja za območja posameznih občin organizacije socialnega zavarovanja približuje zavarovancem in tako ti dobivajo možnost neposrednega vpliva na izvajanje zakonov zdravstvenega zavarovanja.

Da bi zagotovili večjo zainteresiranost zavarovancev za koriščenje zdravstvenega varstva, predvideva novi zakon udeležbo zavarovancev pri stroških določenih oblik zdravstvene zaštite (za zdravila in zdravstveno opremo). Odstotek zmanjšanja nadomestila za osebne dohodke zavarovancev, ki se zdravijo v zdravstvenih zavodih, se je nekoli zmanjšal. Republiške skupščine so dobile pooblastilo, da lahko predpišejo udeležbo zavarovancev osebno zdravstvenih zavodih za kopalnice in klimatsko zdravljenje.

Z zakonom se ustanovijo tudi zdravstveno zavarovanje za obrtnike. Ti bodo po pravicah izenačeni s delavci v rednem delovnem razmerju. Obrtniki si bodo z plačilom prispevka za svoje zavarovanje zagotovili sredstva za urenitve pravic, ki jih zanje predvideva zakon.

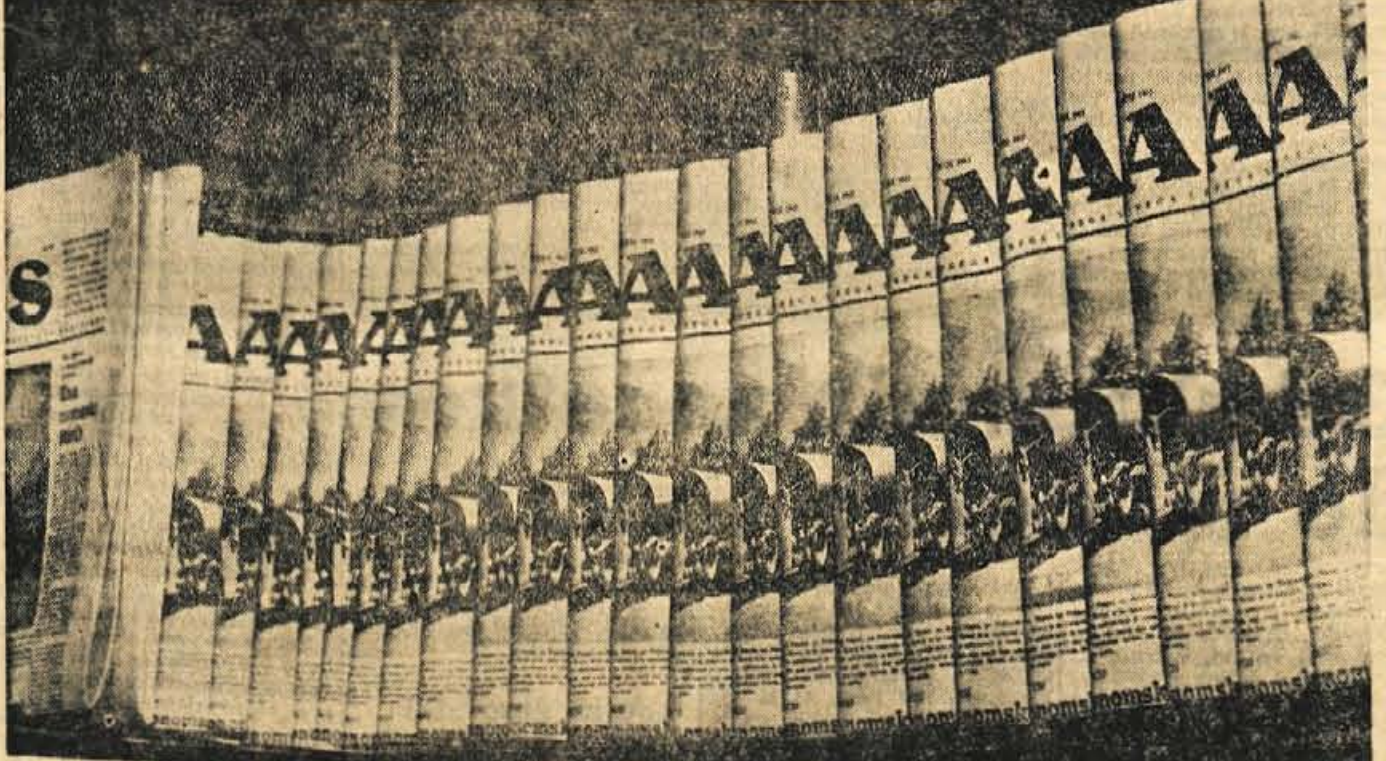
Kopalnice in klimatsko zdravljenje sta ukinitvena kot posebna oblika varstva. Odslej bodo zdravstveni delavci poizijali zavarovancev za tako zdravljenje le v okviru nadležnega splošnega zdravstva in le v tiste ustanove, ki imajo znani zdravstveni ustanove.

Pomembna je nova obveza, ki jo bodo sprejele gospodarske in druge organizacije. Zavarovancem bodo same zagotovile nadomestila osebne dohodke za prvih 30 dni bolni in stroške zdravstvenega varstva za prvih 30 dni za zavarovance, ki so se ponesrečili pri delu. Za kritje teh stroškov bodo organizacije dobile del prispevka iz sklada zdravstvenega zavarovanja. Tako se bo znaten del pravice zdravstvenega zavarovanja uveljavil in ustvarjal neposredno v organizaciji, organizacija in zavarovanci - člani delovnega kolektiva - pa bodo veliko bolj zainteresirani za pametno koriščenje teh sredstev, ker bodo morali seer primarno kljaje sami plačevati.

Neposredno sodelovanje zavarovancev pri kritju stroškov za posamezne oblike zdravstvenega varstva aktivizira zavarovance, da premišljeno koristijo z zakonom zagotovljene pravice. Predvideva se za tiste oblike zdravstvenega varstva, pri katerih se je do sedaj pokazalo, da je njihovo koriščenje v veliki meri odvisno od vpliva posameznih zavarovancev.

Komuna postaja neposredno zainteresirana za ekonomsko moč in finančno ravnateljstvo skladov namenjenih za zdravstveno zavarovanje in zato za racionalno koriščenje, posebno pa za vzpostavljanje pravih vzajemnih odnosov skladov zdravstvenega zavarovanja in zdravstvenih ustanov.

IVO MAJDIČ

Ob koncu

Od skromnih začetkov do sodobne tiskarne

(Nadaljevanje s 3. strani)

Pridobiti pa si je bilo treba dovolj naročnikov. Zato so takratni sodelavci - potovali - od znanca do znanca in dopovedovali, pročili in tako dalje. Pri tem prijateljsko ni bilo dovolj zalego. Za povečanje števila naročnikov je bil pogoj: zanimiva, aktualna in tehnično privlačno oblikovana vsebina lista. Nekdanji sodelavci »Glas« so se znašli pred težavno nalogo. List prikrojiti tako, kot ga je zahteval čas, ni bilo kar lahko, če upoštevamo zmogljivosti tiskarne. Toda prvi začetki so bili tu. Statistike so zabeležile, da je tiskarna v Kranju leta 1959 stiskala 45 ton papirja, realizacija stiskala nekaj nad 14 milijonov dinarjev.

Enotno podjetje

ro letu 1950 se je za »Glas« in tiskarno začelo novo obdobje. Proizvodnja se je iz leta v leto večala. To nam potrjujejo tudi številke: leta 1951 so stiskali 50 ton papirja pri realizaciji nad 17 milijonov dinarjev, leta 1952 so stiskali 56 ton papirja pri realizaciji nad 20 milijonov dinarjev, leta 1953 se je ta številka povečala že na 62 ton stiskanega papirja pri realizaciji okoli 30 milijonov dinarjev, leta 1954 76 ton papirja pri realizaciji nad 44 milijonov dinarjev in leta 1955 že

93 ton papirja pri realizaciji okoli 60 milijonov dinarjev. Takrat številčno majhen kolektiv tiskarne se je z urodništvom »Glas« lotil urejanja notranjih dotlej skoraj neurejenih odnosov. Smotnejše gospodarjenje in boljša organizacija sta tiskarni in seveda tudi »Glasu« zagotovila razvoj, kakršnega se ni skoraj nihče nadejal. Prav zaradi skupnih naporov za doseg čimboljših uspehov na tem področju, sta se združila oba kolektiva v enotno podjetje CP »Gorenjski tisk«. To pa je pomenilo za razvoj tiskarstva na Gorenjskem povsem novo obdobje. To nam povedo tudi številke: leta 1956 smo v enotnem podjetju stiskali že 139 ton papirja, realizacija pa je znašala nad 84 milijonov dinarjev.

Trikrat tedensko

Iz male obrtniške tiskarne se je danes razvila prava tiskarna, kakršno na Gorenjskem tudi potrebujemo. Najrazdaljši sprememb ob bili seveda najbolj vseceli naročniki »Glas« (seveda tudi vsi ostali koristenki tiskarskih odlog). Na leto smo stiskali že 167 ton papirja in dosegli nad 113 milijonov dinarjev realizacije. Tedaj je »Glas« začel izhajati dvakrat tedensko. Format je bil večji, bistveno pa se je izboljšal tudi tisk. - Z novim tiskarskim

strojem je bilo prihranjeno mnogo časa, s tem so bili dami tudi pogoji za povečanje števila naročnikov. Takoj naslednje leto smo stiskali že 197 ton papirja, realizacija pa je znašala več kot 131 milijonov dinarjev. Naročniki so rasli iz leta v leto. Nov tiskarski stroj je postal prepočasen, da bi pravočasno stiskal dovolj izvodov lista. Treba je bilo misliti na nekaj novega. Leta 1959 pa se je število ton stiskanega papirja povzpelo že na 222. Tedaj je bila realizacija okoli 172 milijonov dinarjev. Casopis je začel izhajati trikrat tedensko. Kolektiv »Gorenjskega tiska« je začel razmišljati o rotacijskem stroju. Nabavili smo ga in v jeseni leta 1960 so stekli prvi metri roto papirja in »Glas« je dobil pravo časopisno obliko. Proizvodnja je znašala 288 ton stiskanega papirja pri realizaciji nad 230 milijonov din.

Za zaključek velja omeniti, da je višek uspehov doseglo podjetje CP »Gorenjski tisk« lani, ko je realizacijo povečalo več kot za 100 milijonov dinarjev. Stiskanega je bilo 296 ton papirja, realizacija pa je znašala nad 390 milijonov dinarjev. Drži tudi to, da so tiskarski delavci v naši tiskarni sposobni narediti tudi najzahtevnejša dela. »Gorenjski tisk« je svoje dejavnost razširil tudi na Jesenice, kjer ima svoj tiskarski obrat.

B. FAJON - M. ZIVKOVIČ

nega pomona za izvajanje socialnega zavarovanja delavcev. Samoupravljanje v socialnem zavarovanju se izvaja preko izvoljenih skupščin skupnosti. Vsaka komunalna skupnost voli svojo skupščino, ki jo sestavljajo člani, iz-

Specializirana

Napredek v kmetijski proizvodnji lahko zagotovimo le z rekonstrukcijo kmetijstva na osnovi velikih družbenih proizvodnih obratov, sposobnih, da uporabljajo sodobno tehniko in agrotehniko, organizirajo družbeni proces dela ter nenehno težijo k podružbljanju kmetijskih površin oziroma vključevanje teh preko raznih oblik v družbeno proizvodnjo.

Kmetijske organizacije v našem okraju so kljub številnim problemom in težavam v preteklem obdobju uspele v precejšnji meri te težave odpraviti in organizirati proizvodnjo do take stopnje, ki omogoča nadaljnje širjenje obratov. Razpoložljiva mehanizacija, strokovni kadri, predvsem pa nujna potreba po večji proizvodnji kmetijskih proizvodov - vse to ne dopušča zaostajanje oziroma odlašanje z akcijo.

Da bi zagotovili nadaljnji organiziran razvoj družbene kmetijske proizvodnje v okviru družbenih posestev in kmetijskih zadrug, moramo predvsem pridobivati zemljišča in se pri tem posluževati raznih oblik: odkup, zakup itd. Potrebno je čim smotrneje vlagati investicijska sredstva, si zagotoviti dobro proučene načrte. Boljša organizacija dela mora zagotoviti večjo produktivnost in rentabilnost proizvodnje. Pri vsem tem pa je treba poudariti pomen in odločujočo vlogo kmetijskih stro-

kovnih kadrov, ki delujejo v kmetijstvu oziroma kmetijski proizvodnji. Kmetijstvo ni v stanju obsežnih pomen, samo izpolniti. Za večjo kmetijsko proizvodnjo je zainteresirana vsa družbena skupnost, ki daje v obliki investicijskih kreditov pomembna družbena sredstva za razvoj te gospodarske panoge. Ker podružbljanje kmetijske proizvodnje odpira nova ekonomska in socialna vprašanja, široka politična akcija v našem okraju po-

polnoma ustreza obširni družbeni problematiki na tem področju. Razvoj nekmetijskih gospodarskih panog v povojnem obdobju, predvsem industrije, je omogočil, da se v našem okraju na enakih pogojih preživlja s kmetijstvom več kot polovico manj prebivalstva kakor pred vojno. To pomeni, da se je dohodek kmečkega prebivalstva močno povečal, kar se ustreza splošnemu prizadevanju, da se povečano proizvodno raste tudi dohodek. Dejstvo, da proizvodnja v zasebnem kmetijstvu ne raste vzporedno s povečanim dohodkom, pa v veliki meri onemogoča prizadevanja za hitrejši napredek družbene proizvodnje.

Sprememba strukture prebivalstva v okraju in odhod kmečkih ljudi na delo v industrijo, pomembna, da zemlja ni v vseh primerih dobro obdelana, da ne daje toliko proizvodnje, ki bi jo ob ustrezni agrotehniko zmogla itd. Prav ob takih pogojih pogosto ugotavljamo, da je pomanjkanje delavcev za fizična izvrpanost lastnika zemljišča glavna ovira za obdelovanje zemljišč. Prav taki lastniki običajno ne najdejo stika s kmetijsko proizvodnjo, ki bi ob ustreznem medsebojnem sodelovanju zagotovili

Med tremi MEJNIKI

Kako je naš časopis zasledoval skrb za družino v času dela AFŽ, zveze ženskih društev in konferenc za družbeno aktivnost žena

Sestavki, ki so jih naši novinarji zapisali o delu žena in o skrbi za družino, ki jih zasledimo pri prelistavanju posameznih letnikov gorenjskega glasila vse od prve številke prvega leta naprej, nam pripomorejo, da dobimo kar dobro sliko o razvoju ženskih organizacij in o oblikah skrbi za družino na Gorenjskem. Poročila, vesti, »portaje in različni drugi zapisi nas vodijo do požrtvovalnega dela žena v okviru politične organizacije AFŽ, ki je izšla iz najtežjih dni narodnoosvobodilne vojne, pa do obdobja, ko je stopnja razvoja, ki smo ga dosegli, terjala novo obliko dela. Tedaj — pred dobrimi štirimi leti — so bile ustanovljene zveze ženskih društev. V zadnjem obdobju smo v »Glasu« zabeležili še en bistven korak naprej — ustanovitev konferenc za družbeno aktivnost žena. Te konference so dokončno opravile z mišljenjem, da so problemi družine stvar, ki naj jo rešujejo samo žene. S tem, ko vključujejo vse družbene faktorje, ki lahko pripomorejo k uspešnemu reševanju problemov žena in družine, je tem problemom dano pravo priznanje, saj so tako dokončno uvrščeni med ostale probleme, ki so bili od nekdaj stvar vse družbe.

ZENE IMAJO VELIKO NAČRTOV

Ze v 2. številki našega glasila — tedaj se je imenoval še »Gorenjski glas« — zasledimo sestavek o poteku volitev v kranjskem okraju, iz katerega zvezo tudi nekaj podatkov o tedanji dejavnosti žena. Tržiške žene so se na volitvah obvezale, da bodo še naprej sodelovale pri gradnji zadrudnih domov, da bodo ustanovile svoje delovne brigade, kot jih imajo žene v Zireh. Ustanovljale bodo razne krožke, na katerih se bodo žene strokovno in politično dvigale. Organizirale bodo razne gospodinjske tečaje, v katerih bodo naše mlade žene dobivale osnovne pojme o gospodinjstvu. V Zabnici bodo žene organizirale tromesečni gospodinjski tečaj. Prav tako se žene obvezujejo, da bodo izvedle skoraj v sleherni vasi prikreovalne tečaje.

Ena izmed osnovnih nalog ženske organizacije je bila tedaj ustanovitev otroškovarstvenih ustanov. Tovarne so zahtevale veliko novih delavcev, prav tako gradbišča, tako je prišla vrsta tuda na žene, da se vključijo v gospodarstvo. Seveda je bilo zaradi tega potrebno poskrbeti vsaj za najnujnejšo razbremenitev — za varstvo otrok zaposlenih mater in obenem se za nekatere servisne službe.

V »Gorenjskem glasu«, ki je izšel januarja 1949. leta novinar ugotavlja:

Vstop na delo za žene, ki imajo otroke in vodijo gospodinjstvo, ni enostaven. Zato določa petletni plan ustanavljanje domov igre in dela, otroških jasi, pralnic, šivalnic in delavskih restavracij, ki naj bistveno razbremenijo žene pri gospodinjskih delih in vzgoji otrok. V Kranju imamo DID v centru, na Primakovem in v Stražlincu...

Za to obdobje je značilna tudi velika želja žena po izobraževanju in prizadevanosti pri prostovoljnih delovnih akcijah, kar naj nam potrdi naslednja vest:

V študij OF je vključenih 5600 žena, a s prostovoljnimi delom je do sedaj opravljenih 12.550 prostovoljnih ur pri raznih gospodarskih akcijah, gradnjah zadrudnih domov, šol itd. Za to dejavnost so bili nagrajeni najboljši odbor AFŽ: Jezersko, Naklo, Zg. in Sp. Duplej, Podbrezje, Kokrica, Poljana, Delnice, Lom, Podobeno, Sv. Tržič, Škofja Loka in Kranj.

DELO V ŠIRŠIH OKVIRIH

O vsem tem bi bilo mogoče še marsikaj napisati, vendar se pomaknimo nekoliko naprej, do leta 1957, ko dobijo ženske organi-

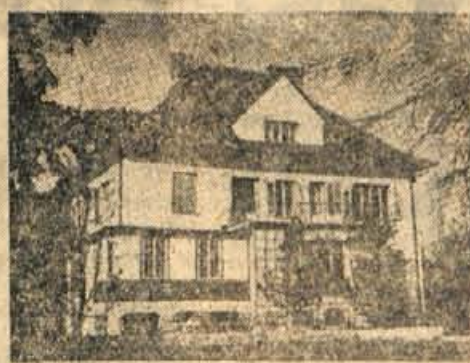
Končno se je „rodila“ kranjska porodnišnica

Letno bo sprejela 900 do 1000 porodnic - V oskrbi bodo 7-12 dni - Od ponedeljka na torek sta bili prvi dve rojstvi

V nedeljo dopoldne je bilo v priklupni vili, kjer so bile do nedavnega še otroške jasi, pralnice, na Laborah mnogo nepravilno vrzeta in neravnost telesa. Pred čisto so se že zbirali prvi gostje, da bi se udeležili otvoritve nove porodnišnice v Kranju. Velikodnevna dogodka Gorenjske so se odpravili, bo posvečevala

nekdanjega kranjskega okraja in jih zadrževala v oskrbi 7 do 12 dni. Razen tega bo razširila dispanzersko službo in perspektivi organizirala tudi posvečevalnice za materje in dekleta v Kranju, Trzinu in Škofji Loki. Ker je seveda v porodnišnici samo en zdravnik, bo posvečevala

Ob 16.05 je tilina in nepravilnost premotil prvi otroški jok. Vse je šlo po sreči, dr. Vetter in sestri so se zadovoljno odmahnil. Prvi novorojenček je povznil obenem tudi kratek kranjske porodnišnice. Menica Francka Počkar iz Stražišča se je prihodnji dan, ko smo jo obiskali že zado-

Zunanji pogled na novo porodnišnico

nekdanjih jasi, danes pa ima... V porodnišnici bo je d

Glas Gorenjske dne 12. novembra 1955

zacije novo obliko. Medtem ko so napredne žene dolga leta delovale v okviru svoje politične organizacije, sedaj postaja odveč, da se zapirajo v svojo organizacijo. Ustanovi se zveza ženskih društev, ki združuje društva in organizacije, ki delujejo na posameznih področjih skrbi za družino. Tako deluje tedaj v Kranju društvo za pomoč družini, ki je glavni pobudnik za ustanovitev ljudske kuhinje, izdelovalnice otroške konfekcije in zavoda za napredek gospodinjstva. Omenjena zveza je vključevala tudi društvo medicinskih sester, zvezo žena zadrudnic in druge organizacije.

Na razširjeni seji okrajnega odbora zveze ženskih društev v januarju 1959. leta so žene ugotovile:

»Odpri smo več praline in drugih servisnih dejavnosti, ki naj bi pomagale ženam v gospodinjstvu. Zelo malo pa je še storerjema za varstvo otrok. Tu je pomembno torišče dela novih stanovanjskih skupnosti. Mnoge žene pričakujejo tako pomoč od teh organov.«

Ko se v časopisu, ki je izšel istega leta zaustavimo pri sestavku, ki govori o delu okrajnega zavoda za napredek gospodinjstva, iz njega razberemo, da je zavod prirejal tečaje za usposabljanje kuharic in obratnih družbene prehrane in gospodinjske tečaje za dekleta in žene; nomenbno nalogo je opravljal tudi, ko je pomagal pri ustanavljanju stanovanjskih skupnosti in svetoval pri odpiranju servisov za pomoč zaposlenim ženam.

Verjetno se še spominjate, ko smo v lanskem letu pisali o ustanavljanju konferenc za družbeno aktivnost žena, ki so se formirale na občinskem, republiškem in zveznem nivoju. Združile so vse družbene faktorje in posameznike, ki se posredno ali neposredno ukvarjajo s problemi družine in obenem tudi s problemi žene. Konference so sprejele nalogo, da odpravljajo vse ovire, ki zavirajo vključevanje žensk v družbeno življenje. Vedno so ugotavljali, da se žene premalo uveljavljajo in izpopolnjujejo, pri iskanju vzrokov pa je bila vedno v ospredju ugotovitev, da je vzrok v tem, ker žena še vedno nosi glavno breme v gospodinjstvu in zato nima pogojev za delo izven doma. Zato je bilo potrebno, da se združijo vsi družbeni faktorji in tako skupaj pripomorejo k razbremenitvi žene, kar ji bo obenem prineslo tudi popolno in dejansko enakopravnost.

Konference za družbeno aktivnost žena na Gorenjskem so komaj dobera začele z delom, zato bi kaj več kot o dobro pripravljene in obširnih načrtih težko zadržati. O njihovem delu in uspeših se torej pogovorimo ob kakšni drugi priložnosti.

METKA SOSIC

Razvojna pot naših komun

V osmem stoletju smo Slovenci izgubili svojo državnost in smo jo pričeli ponovno graditi šele leta 1941; to je tedaj, ko je slovenski narod zadela najhujša nesreča in ko je začel pod tujčevim škornjem. Komunistična partija je zbrala okrog sebe vse poštene Slovence in pričel se je boj na življenje in smrt. Toda umrli nismo, čeprav smo krvaveli polna štiri leta.

Dve leti je že divjal zagrižen boj med poštnim slovenskim ljudstvom in okupatorjem ter njegovimi pomagači — izrodki našega naroda, boj med napredno in srednjeveško miselnostjo, boj med resnico in lažjo, boj med pravico in krivico, ko se je prve oktobrske dni leta 1943 zbralo v Kočevju 560 odposlancev slovenskega naroda. Ta kočevski zbor ni manifestiral samo demokratične volje našega ljudstva, temveč tudi njegovo zahtevo, da si bo po tisočletnem suženstvu s svojimi silami samo zgradilo svojo oblast. Konec februarja prihodnjega leta pa se je v Črnomlju sestel prvi slovenski parlament (SNOS), ki je sklenil, da bo izoblikoval slovensko ljudsko oblast.

Zene prvič na voličih

Ljudska oblast se tudi na Gorenjskem ni rodila v baročnih dvoranah in udobnih napolnjenih, temveč sredi pokanja jask, sredi vzdolžovanja ranjenec in sredi nečloveškega mučenja talcev. Zavedni Gorenjci so temo povezan okrog vodstva Komunistične partije ustanovili narodnoosvobodilne odbore, ki so se povezovali v okraje. Odločilen napredek v razvoju ljudske oblasti na Gorenjskem pa pomenijo

prve splošne volitve v narodnoosvobodilne odbore, ki so bile julija in avgusta 1945. Ob teh volitvah, ki so bile prava politična manifestacija, saj so prvič volile tudi žene in mladina, je bila uzakonjena tudi nova upravno-teritorialna razdelitev Gorenjske. Okraj Kranj se je tedaj razširil na območje uklinjenega okraja Tržič. Zakon o upravno-teritorialni razdelitvi LRS iz leta 1946 pa je uzakonil na Gorenjskem tri okraje (kranjski, jeseniški oziroma radovljiški in škofjeljski). Del

Novi okrajni ljudski odbor v Kranju je prvič zasedal

NOVI PREDSEDNIK OLO JE MIRAN ROŠKOF — MEJE OLO SE NISO DOSTI SPREMENILE — NA PRIBODNJEM ZASEDANJU BO NEUVARNA OBKRAVNAVALA POKRAJČUN ZA LETO 1962

Po srečanju mesca Kranja s kranjskim občinskimi okrajnimi ljudskimi odbori je 24. aprila novi razširjeni okrajni ljudski odbor prvič zasedal. Poleg 123 odbornikov so prisotni vsi skupščinski člani ljudskih poslancev: tov. Tosa Kajzar, poslanec predstojstva sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LRS, in tovariši: Antona Krizanec, Janez Per in Andrej Bevc.

Skupščina je sprejela novo upravno-teritorialno razdelitev na območju OLO Kranj. Naslednje občine bodo imele: Benica, Čerkva, Gorzija, Gornji, Jezersko, Mavčice, Naklo, Poljana, Prodovski Predolci, dolca, Smolevec, Srednji, Senčur, Zallog, Zlatec, Zlatice, mo tri občine: Ziri, Benica in Jezersko. Prva je gospodarsko sama dovolj močna, drugi dve pa sta geografsko zahajeni enaki, ki pa ni mogoče priključiti k sosednjim občinam.

Glas je vedno temeljito spremljal razvojno pot gorenjskih komun. Svoje bralce oziroma javnost je nenehno obveščal o vzrokih in problemih, ki so se pojavljali pri izpopolnjevanju in utrjevanju komunalnega sistema na našem področju. Članek, ki ga prikazuje slika, je objavil Gorenjski glas 27. aprila 1952

Gorenjske je zajemal tudi okraj Kamnik. Ponovni zakon o upravno-teritorialni razdelitvi Slovence iz leta 1948 pa je priključil škofjeljski okraj kranjskemu okraju.

Prilaganje komunalnega sistema splošnemu razvoju

V povojnem razdobju komunalnega sistema oziroma gradnje ljudske oblasti na Gorenjskem nedvomno ne moremo mimo dveh izredno pomembnih ukrepov to je ustanavljanje delavskih svetov leta 1950 in formiranja občin leta 1952. Novo upravno-teritorialno razdelitev Gorenjske, ki se je pripravljala več kot deset mesecev, je zahtevala tedanja razvojna stopnja proizvajalnih sil in družbeno-ekonomskih odnosov. Pomembno mestov tem oboju zavzema prav čas od leta 1945, ko so začeli dotedanja državna podjetja upravljati delovni kolektivi sami. Proizvajalna sredstva so pričela prehajati v družbeno lastino oziroma v upravo samih proizvajalcev. Ko so delovni kolektivi prevzeli upravljanje podjetij v svoje roke, je prenehala funkcija ljudskih odborov kot upravljavcev teh podjetij. Operativno delo okrajnih ljudskih odborov se je zmanjšalo, naše tedanje gospodarstvo pa se je utrdilo do take mere, da smo lahko ukinili zajamčeno preskrbo, odpravili obvezne odkupe in obvezne prevoze lesa ter podobno. Z odpravo teh nalog smo zato lahko ukinili številne krajevne ljudske odbore in jih združili v nove upravnoteritorialne enote — občinske ljudske odbore.

V prvi polovici leta 1952 sta se na Gorenjskem dokončno izoblikovala kranjski in radovljiški okraj. Meje okrajnega ljudskega odbora Kranj se po reorganizaciji niso bistveno spremenile. Iz razformiranega kamniškega okraja so h kranjskemu okraju priključili še nekdanji KLO Zaloga, in sicer k cerkljanskim občinam. Na prvem zasedanju OLO Kranj so združili mesta Kranja z okoljskimi kranjskim okrajem so odborniki potrdili novo upravno-teritorialno razdelitev, ki je uzakonila 22 občin, med njimi tudi mestne občine Kranj, Jesenice in

(Nadaljevanje na 6 strani)

proizvodnja tudi v kmetijstvu

boljšo obdelavo in večji pridelek. Tudi kmetijske zadruge niso vedno dovolj pripravljene za tako sodelovanje, predvsem pa materialno niso v stanju tudi ob prevzemanju takih zemljišč rešiti socialni problem kmečkih posestnikov, ki so pripravljeni oddati zemljišča. Okrajni ljudski odbor je pripravil občinskimi ljudskimi odbori, naj ustanovijo svoj kmetijski sklad, v katerega bi pritekala sredstva iz različnih virov, ki naj bi služila predvsem za pridobivanje zemljišč in za organiziranje družbeno proizvodnje. V nekaterih občinah v našem okraju so take sklade ustanovili, ponekod pa se razmišljajo o koristnosti tega. S sredstvi teh skladov bi lahko uspešno reševali številna vprašanja, ki se jim v procesu podružljanja kmetijske proizvodnje ne moremo izogniti. Povečati hočemo kmetijsko proizvodnjo in urejati položaj kmečkega človeka, ki mu je skupnost dolžna zagotoviti sredstva za preživljanje, če je zemljišča odstopil za družbeno proizvodnjo, sam pa za delo ni sposoben. Prevzemati zemljo — predvsem tisto, ki jo je možno na sodoben način obdelovati, je dolžno kmetijsko posestvo in prav tako tudi kmetijske zadruge. Poudariti je

treba, da imajo kmetijske organizacije velik interes za pridobivanje zemljišč in da imajo pri tem določene uspehe. Kmetijske zadruge lahko svoje zemljiški sklad povečujejo, ni pa nujno, da v vseh primerih takoj začnejo z gradnjo živinorejskih obratov. Večina kmetijskih zadrug pripravlja predloge za arondacijo, nekatere pa so jo že izvedle, čeprav imajo še veliko manjših razdrobljenih parcel. Tudi pri kmetijskih posestvih, čeprav so že večkrat izvedla arondacijo, se je nabralo veliko razdrobljenih parcel. Predvidevamo, da bodo zadruge in kmetijska posestva v jeseni imela izdelane predloge za arondacijo zemljišč, da bomo do spomladaja leta 1963 usposobili izdatne površine za družbeno proizvodnjo, ter tako vplivali na povečanje tržnih viškov.

Za razvoj kmetijske proizvodnje so izredno pomembni programi razvoja. Za nekatera področja take programe že imamo, v glavnem pa bodo temeljiti programi izdelani v letošnjem letu za vsa kmetijsko pomembna področja v okraju. Osnovna proizvodna orientacija kmetijstva na Gorenjskem je usmerjanje v živinorejo — proizvodnjo mesa in mleka ter proizvodnjo povrtin, predvsem krom-

pirja. Za te vrste proizvodov so pri nas najbolj ugodni pogoji, razen tega je možen plasma na domačem tržišču (predvsem mesa in mleka, krompir pa pomeni za kmetijstvo na Gorenjskem pomemben tržni višek). Krmska osnova nam ne omogoča, da bi v živinoreji razvili proizvodnjo do take mere, da bi krili celotne potrebe Gorenjske. Od predvidene proizvodnje pa bo možno nameniti precejšnje količine pitane živine in prašičev za izvoz predvsem na področja s čvrsto valuto.

Kmetijski strokovnjaki v zadnjem času intenzivno delajo, da bi zagotovili trajno proizvodno semenskega krompirja, saj bi bila ta lahko celo pomembnejša od proizvodnje jedilnega in industrijskega. Z dobro organizirano proizvodnjo semenskega krompirja — predvsem kvalitetnih sort — bi lahko močno zmanjšali uvoz in celo zagotovili izvoz, kar bi imelo za družbo dvojno korist. Pri tem so nekatere težave, ki onemogočajo hitrejši napredek. Prizadevanja za medsebojno sodelovanje kmetijskih organizacij pri proizvodnji in prometu s krompirjem so bila zama. Vse preveč je še zanimanja le za trgovanje, manj pa za proizvodne probleme, čeprav je po-

vsem razumljivo, da je osnovno zagotoviti proizvodnjo. Potrebna bodo začetna vlaganja v semensko proizvodnjo, ki se bodo že v bližnji prihodnosti ugodno obrestovala, to pa mora biti interes, ki mora najti razumevanje in podporo predvsem tudi v komunih.

Po daljših razpravah bomo vendarle začeli z izgradnjo nekaterih objektov oziroma farm, v katerih bo tehnološki postopek omogočil, da z minimalnim številom zaposlenih zagotovimo rentabilno proizvodnjo, da s strogo specializacijo proizvodnje tudi v kmetijstvu na Gorenjskem začnemo prehajati v industrijsko proizvodnjo. O predvidenih investicijah v kmetijstvu, za katere so sredstva zagotovljena, je bilo na tem mestu že govora, zato tega ne bomo ponavljali. Omeniti je treba, da bo kader, ki načrtuje investicijsko izgradnjo ali pa pri tem vsaj posredno sodeluje, to tudi izvajati. Omeniti so že vključeni v proizvodnjo, drugi pa prehajajo vanjo vzporedno z razvojem operativnih nalog. Za farmsko proizvodnjo predvsem belozov se strokovnjaki že specializirajo v že obstoječih obratih v Sloveniji. Strokovnjaki, ki sodelujejo pri projektiranju novih farm tako za proiz-

vodnjo prašičev-bekonov kakor tudi proizvodnjo mleka, morajo spremljati potek izgradnje in pokreniti vse potrebno, da bi vzporedno z gradnjo odklanjali vse ugotovljene pomanjkljivosti. Spriče tolikšnega števila zgradenih kmetijskih objektov v Sloveniji, ne more biti opravičila za večje nepravilnosti, ki bi jih morebiti ugotovili, ko bo izgradnja zaključena.

Z omenjeni smeri razvoja kmetijske proizvodnje v našem okraju pa se mora v celoti podrediti tudi zasebni sektor kmetijstva. — Kmetijske zadruge — pa tudi posestva — naj bi preko raznih oblik proizvodnega sodelovanja prilagajale proizvodnjo v zasebnem kmetijstvu začetni družbeni proizvodnji. Taka specializacija se bo lahko ugodno odražala v povečani rentabilnosti proizvodnje.

Specializacija proizvodnje zahteva usposobljene kadre. Sem spadajo kadri, ki se izobražujejo v strokovnih šolah, in tisti kadri, ki jih izobražujejo v izobraževalnih središčih ali na samem delovnem mestu. Specializirana kmetijska proizvodnja upošteva podrobno delitev dela. Zato bodo za izobraževanje teh kadrov izredno pomembne poklicne šole — izobraže-

valna središča, ki bodo usposabljalne delavce za neposredno proizvodnjo. Ker je usposabljanje kadrov za specializirano farmsko proizvodnjo izredno pomembno, bomo morali vzporedno z izgradnjo farm temu vprašanju posvetiti vso pozornost.

Pogoste reorganizacije kmetijskih organizacij povzročajo določene težave pri izvajanju nalog. — Izvajanje zakona o gozdovih in spremembe pri opravljanju gozdnogojitvenih del ter proizvodnega sodelovanja z zasebnimi lastniki gozdov bo nujno narekovalo določene spremembe v kmetijskih zakonodajah. To vprašanje bo treba temeljito proučiti in najti trajnejšo organizacijsko obliko kmetijskih zadrug.

Številni problemi s področja razvoja kmetijske proizvodnje bodo morali najti ustrezno mesto v novi gospodarski zbornici. Ker se bodo tu srečali problemi proizvodnje, predelave in trgovine, lahko to samo pripomore k bolj skladnemu reševanju vprašanj. Občinski ljudski odbori in družbenopolitične organizacije, predvsem SZDL, pa naj imajo skrb za razvoj družbene kmetijske proizvodnje kot svojo osnovno nalogo.

IVO MIKLAVČIČ

Naši bravci pripovedujejo

- Kaj najprej preberete?
- Kaj vam ni všeč?
- Povejte nam nekaj o svojem delu in življenju!

Taka vprašanja smo zastavili nekaterim našim bravcem, ki že poldrugo desetletje prebirajo naš list, se veselijo — ali dolgočasijo — ob različnih člankih, odobravajo in kimajo nad našimi ugotovitvami in stališči. Poudarjam, da smo obiskali le nekatere, zato naj nam ostali ne zamerijo, če se nismo pomenili tudi z njimi.

Prvi dve vprašanji sta bolj v informacijo redakciji, da bi pač laže ustregli večini. Enotnega imenovavca ni. Želje so zelo različne in okusi so raznovrstni, kot so pač različni ljudje, njihovo okolje, razmere. Najbolj konkretno je prvo vprašanje, toda niti dva bravca nista enakih misli. Nekdo je omenil, da najprej prebere oglase, drugi razne drobne vesti, tretji slikanico, četrti športne rezultate, peti zunanje-politični komentar, šesti Obzre in tako dalje. Mlajši ljudje si želijo več športa, filma itd., starejši pravijo, da je premalo podlistkov in »branja« sploh. Toda zanimivo — niti enega predloga ni bilo, kaj naj bi ukinitli, in niti eden se ni izrazil, da so določene stvari odveč. Postopoma pač vse prebero... Seveda vsi zelo radi berejo PANO-RAMO.

Toliko o prvem in drugem vprašanju. V nadaljnjem pogovoru pa so naši bravci povedali tole:

Anton Jarc: VDOR TEHNIKE

Se bolj kot v glavnih središčih je čutili nagel tehnični razvoj v manjših krajih. Tako je povedal ton za Strahinj. Tehnični napredek je v tej njihovi lepi mali vasi pri Naklem napravil v zadnjih letih pravo revolucijo. In kakšna je motorizacija! Razen 10 osebnih avtomobilov, ki jih imajo domačini, so lani začeli prihajati v vas tudi prvi avtobusi. Danes prihaja in odhaja iz vasi 5 avtobusov na dan. Ljudje gredo za vsako malenkost v Kranj. In še večja udobnost — kar telefonsko včasih vprašajo v trgovino, če imajo že to ali ono, v urad, če je že podpisana prošnja itd. Zdravnika, veterinarja, babico, gasivce — vse, če je sila, lahko kar pokličejo. V mestu se človeku zdi to nekaj navadnega, toda pri njih tega včasih niso bili vajeni. Tehnika in nov način življenja hitro prodirata tudi na vas.

Toliko o prvem in drugem vprašanju. V nadaljnjem pogovoru pa so naši bravci povedali tole:

ANTON JARC

Elza Dolenc: TUDI V TRGOVINI NI LAHKO

Pogovorili smo se kar ob pulci v prodajalni Hrana na Maistrovem trgu v Kranju. Težave so tudi v trgovini, kot je povedala. (Toda sedaj, ko je podjetje močnejše, je več upanja, da bi prišli do kakega stanovanja tisti, ki so tega potrebni.) Kar 47 prodajal imajo, in sicer od Jezerskega do Kranjske gore, s približno 300 zaposlenimi. To omogoča tudi gradnjo poslovnih in drugih prostorov v Kranju in drugod. Sicer pa so na zadnjem zasedanju delavskega sveta tudi sklenili, da ustanovijo samopomoč. Vsak član te pomoči bo prispeval po 200 dinarjev mesečno v skupni sklad in bo ob nujni potrebi dobil ustrezno posojilo. Doslej niti kaj takega niso imeli.

MARA PAVLIN

Mara Pavlin: OBETA SE BOLJE

Ti obeti se namreč ne nanašajo na Podbrezje, kjer je Mara doma, arveč je to dejala v zvezi s perspektivo v tovarni Spik v Kranju, kjer je zaposlena kot kvalificirana šivilja že polnih 14 let. Zda se neusmerjajo od pletilske na fino mehnično dejavnost v sklopu tovarne Iskra. V začetku je bilo med delavkami precej malodušja, a zdaj se skoraj vse tiste, ki so že prišle na vrsto, zelo pohvalijo. Skoraj polovica kolektiva je že prešla na drugo delo. Seveda je sedaj še težje, ker se šele privajajo in še nimajo na novih delovnih mestih tiste veščine, kot je predvidena. Toda vsem se obeta spši zaslužek, pravi Mara, čeprav je za kvalificirane malo neugodnejše kot za navadne delavke.

ELZA DOLENC

Stefka Smolej: DELATI JE TREBA

Mnoge kranjske gospodnje so poznajo s trga, saj jo ob ponedeljkih in petkih vidijo tam s košarami solate, čebuljčka, rož itd. Našli smo jo pri delu na vrtu (v Lužah pri Senčurju) in povedala nam je, da so jo v to prisilile razmere med vojno, da je pač zagotila svojim otrokom kruh. Zda ji seveda otroci tudi pomagajo in njen vrt je lepo negovan. Delati je treba, pravi. Plačilo pa je vseh muhasto — odvisno je od trga, od vremena — in sploh od sreče.

ŠTEFKA SMOLEJ

PAVLA MEZEK

Pavla Mezek: KDO BO NA GRUNTU

Njena kmetija (in okolica sploh v Gabrku v Poljanski dolini) se mi je zdela ondan — zaradi pomladne bujnosti — še lepša kot sicer. Pavla Mezek z dvema mladoletnima sinovoma dela in gospodari še več let sama, odkar je pač postala vdova. Toda njena skrb je, kdo bo ostal na gruntu. Niče izmed sinov ne kaže vse lja do kmetijskega dela. A Pavla razume današnji razvoj in se strinja, da razdrobljeno, individualno kmetijstvo ne more več zagotoviti lepe prihodnosti kmetijskim ljudem. Otrokom tudi ne žel telega življenja in garanja, kot je izkusila sama, kot ga pozna iz preteklosti.

KAREL MAKUC

Razvojna pot naših komun

(Nadaljevanje s 5. strani)

Tržič. Med vsemi občinami je bila najmanjša občina Jezersko, saj je imela le 772 prebivavcev.

Podobno kakor v kranjskem so ustanovili občinsko ljudske odbore tudi v radovljiškem okraju, ki so ga razdelili na 13 občin. Največja občina je bila jeseniška z mestom Jesenice, ki je do tedaj imelo stopnjo samostojnega okraja in se je z reorganizacijo ponovno vključilo v sestav radovljiškega okraja. Kljub temu pa je mesto Jesenice še vedno imelo določene pravice.

Z reorganizacijo upravno-teritorialne razdelitve so se novi občinski ljudski odbori gospodarsko okrepili, obenem pa se je znatno zmanjšal upravni aparat. Ker so bili ukinitelj dotedanjih izvršnih odborov, se je tako odgovornost občinskih odbornikov še povečala. Pred njimi so bile tedaj namreč pomembne naloge; utrditi so morali nove občinske ljudske odbore in težiti za nadaljnjo demokratizacijo ljudske oblasti in našega javnega življenja.

Rojstvo komun

Kaj je pravzaprav komun? Beseda sama je latinskega izvora in pomeni v svojem prvotnem smislu lokalno skupnost. Besedi komun ustreza slovenski izraz občina. Vendar pa je potrebno omeniti, da beseda komun pomeni v pogojih socialistične graditve vsebinsko nekaj novega, ker gre v tem primeru tudi za dejansko novo družbeno enoto.

Komuna kot naziv za upravno-teritorialno enoto se je v povojnem razvoju komunalnega sistema na Gorenjskem pojavila zlasti v drugi polovici leta 1954, ko se spet pojavile potrebe za določene spremembe na tem področju. Zato je bil ustanovljen poseben pripravljalni odbor za formiranje komun na Gorenjskem. Na podlagi živahnih razprav na terenu, na podlagi gospodarskih analiz in plodnega dela posameznih odborniških komisij je pripravljalni odbor že sredi novembra 1954 sprejel nekatere konkretne zaključke glede teritorialne razdelitve obeh dotedanjih okrajev na posamezne komune. Pripravljalni odbor je predlagal,

naj bi na Gorenjskem imeli deset komun, in sicer: Bled, Bohinj, Cerklje, Jesenice, Kranj, Poljanska dolina, Radovljica, Selška dolina, Skofja Loka in Tržič. Vendar pa je prvotni predlog spremenila nadaljnja razprava o poljanski komun, ker so žirovci zahtevali samostojno občino in se niso strinjali za enotno Poljansko dolino. Tako se je število komun na Gorenjskem povzpelo na enajst. Okrajna ljudska odbora Kranj in Radovljica sta v dotedanji obliki zadnjič zasedala julija 1955, nakar se je še isti mesec konstituiral novi okrajni ljudski odbor za Gorenjsko s sedežem v Kranju in z 11 občinskimi ljudskimi odbori.

Kaj je privedlo do ustanavljanja komun? Družbeni in proizvodni odnosi — uvedeni z delavskim samoupravljanjem — so v podjetjih povzročili silen porast proizvodnih sil. Prav tako se je družbena samoprava širila tudi na ostalih področjih družbenega življenja. Takratni gospodarski sistem je že položil začetne materialne temelje za nove oblike in vsebino socialistične demokracije. Tedanja praksa je razen drugega tudi pokazala, da je bil

obstoječ mehanizem lokalnih upravnih organov že preveč okorel in je zato zaviral nadaljnjo rast socialističnih sil.

Nadaljnja krepitev občinskih ljudskih odborov

V nadaljnjih letih so se občinski ljudski odbori vedno bolj krepili in prevzemali od višjih upravnih organov vedno zahtevnejše in obsežnejše naloge. Z letom 1959 se je k škofjeljski občini pridružila še občina Gorenja vas, h kranjski občini pa občina Cerklje. Tako je gorenjska skupnost komun združevala le devet občin, ki pa so bile glede obsega, števila prebivavcev in gospodarske moči zelo različne. Število prebivavcev v občinah se je gibalo od 3600 do 43 tisoč. V posameznih občinah so ustanovili široko mrežo krajevnih odborov, preko katere je imel ljudski odbor stalen stik z občani. V drugih občinah pa krajevna samouprava še ni dovolj zazvela. Omenjeni in še številni drugi neomejeni vzroki so že konec leta 1960 sprožili široko razpravo o ponovnem združevanju gorenjskih občin. Dozorela je misel, ki je imela ekonomsko in družbeno podlago, da bi bilo smotno združiti občine Skofja Loka, Zeleni in Ziri ter občine Radovljica, Bled in Bohinj v dve novi občini. V pripravah, ki so trajale več mesecev, so ponekod bolj, drugod manj aktivno sodelovali vsi občani. Po temeljnih razpravah in študijah je okrajni ljudski odbor Kranj februarja 1961 potrdil predlog reorganizacije gorenjskih občin. Odborniki OLO Kranj so ugodili tudi volivcem nekdanje občine Ziri, ki so se želeli priključiti občini Logatec in se tako ločiti iz gorenjske komunalne skupnosti.

Junija preteklega leta je tako pričela veljati nova upravno-teritorialna razdelitev Gorenjske. Tako imamo danes na Gorenjskem pet občin. Tako upravno-teritorialna razdelitev bo lahko nedvomno dalj časa ustrezala ekonomskemu in družbenemu razvoju našega področja.

IVAN PIVK

Zasedanje radovljiškega in kranjskega okraja

Pred ustanovitvijo gorenjskih komun

Oba okrajna odbora sta v izčrpnih razpravah ugotovila, da so na Gorenjskem podani vsi pogoji, da se ustanovijo komune — Zadržite obih okrajev v okrajni odbor vzeš komun

V tem dopisnem je v Radovljico prišel OLO Kranj, ki je bil ustanovljen v skladu s predlogi OLO Radovljice. Oba odbora sta v izčrpnih razpravah ugotovila, da so na Gorenjskem podani vsi pogoji, da se ustanovijo komune — Zadržite obih okrajev v okrajni odbor vzeš komun. Oba odbora sta v izčrpnih razpravah ugotovila, da so na Gorenjskem podani vsi pogoji, da se ustanovijo komune — Zadržite obih okrajev v okrajni odbor vzeš komun.

ZAVAJNA RAZPRAVA V KRANJU

Četrtak, 31. 8. 1964

Zlasti se je Glas izkazal kot dober obveščevalec in komentator v času, ko smo pričeli na Gorenjskem ustanovljati komune. — Glas Gorenjske 2. oktobra 1954

Hammond Innes 61

Sinji led

Mislil sem na to, kako lahko so bile Sundejeve kratke noge hitele po poti. Ta človek je bil vajen mraza, prestal je antarktične ekspedicije med kitolovom.

Pogledal sem k Jill. Zda je pričel obdelovati njo. Bil je nevaren fant, ki je igral visoko igro. Zakonitih meja ni poznal. In da bi dosegel svoj cilj, bi jih brez pomisleka prestopil. Odnehal bo šele, ko bo zvedel za Farnellovo skrivnost. Počasi sem se premaknil k svojemu nahrbtniku.

»Prosim, ostanite, kjer ste, gospod Gansert! Lovaaasov glas je zvenel ostro. Potem je dejal po švedsko: »Halvorsen, preiščite njegove stvari. Poglejte, ali ima kakšno orožje?«

Njegov tovariš je šel skozi sobo do mojega nahrbtnika in vzel iz njega revolver. Potem je pregledal še Jillino prtljago. Slednjič je stopil še k nama od zadaj in pretipal našino obleko. Potem je prinesel orožje Lovaaasu. Mali kapitan je odprl revolver. »Tako,« je dejal. »Vi niste strjelji. Toda morda je strjelja vaš prijatelj Sunde, ali ne?«

Prislišal sem vprašanje in gledal skozi okno. Živci so mi zdaj moje utrujeno telo zopet napeli. Z okna je nekdo brisal sneg. Neka roka je zunaj očistila okno in potem je neki obraz za hip pogledal skozi očistočeno steklo. Ali je bil Farnell? Tega nisem mogel reči z gotovostjo, videl sem samo oblike nosu in ust in za sekundo se je dvoje oči zazrlo v moje.

»Da, kaj se je torej zgodilo z Gaarderjem?« je vpraševal Lovaaas dalje. Obrnil sem se od okna. Če je bil zunaj Farnell, sem ga moral posvariti. Od tam, kjer je pogledal v hišo, Lovaaasa ni mogel videti. Če sem torej govoril dalje, je gotovo moral opaziti, da v koči nisem sam. »Ali je bil tisti Gaarder pri vas, ko ste odšli?« sem vprašal.

»Vsekakor,« je Lovaaas odgovoril. »Trije smo zapustili Auerland.

To vendar dobro veste, gospod Gansert? In kaj se je zgodilo v Osterbu?«

»Kaj naj bi se bilo zgodilo?« sem zopet vprašal.

»Vprašam vas, kaj se je zgodilo?«

»In jaz vprašujem vas, kapitan Lovaaas, kaj naj bi se bilo po vašem mnenju zgodilo?« sem odvrnil. »Saj ste ga vi pustili tam. All ste si zamislili stvar tako, da naju bi on ubil?«

»Saj vendar nisem neumen, Razen tega bi mi prav nič ne pomagalo, če bi vas ubil. Saj še nisem zvedel vsega, kar vi veste.«

Po prepihu sem čutil, da so se zunanja vrata odprla. Doseči sem moral, da je govoril dalje. »Zakaj pa ste ga tedaj pustili tam, kapitan Lovaaas!« sem odgovoril s krepkim glasom.

»Od kod veste, da sem ga pustil tam?«

»Saj vendar samo ponavljam, kar ste mi vi povedali, kapitan Lovaaas!«

»Prav nič vam nisem pripovedoval!« je ostro odgovoril. Potem je zopet stisnil obrvi nad očmi. »Zakaj pravzaprav govorite tako glasno, kaj? In kaj pomeni to nenehno ponavljanje, »kapitan Lovaaas« sem in »kapitan Lovaaas« tja? Kaj nameravate s tem, gospod Gansert?«

»Ah, tako, vi ste torej, gospod Gansert?«

Glas je prihajal iz smeri meni za hrbtom. Toda ni bil glas, ki sem ga pričakoval. Ko sem se obrnil, je stal med vrati Dahler. Njegova drobna postava je bila vsa pokrita s snegom. Njegov obraz je bil siv, črte okrog njegovih ust globoko zarezane. In zopet se je po svoje skrivnostno smejal: »Jorgensen, pač se ni prišel, kaj?«

»Jorgensen?«

»Da, ali ni prišel?«

»Ne,« sem dejal.

»Prav, to me veseli. Iz hotela sem odšel za njim. Potem sem ga izgubil v snežnem metežu. Verjetno bo kmalu prispel.«

Spustil je nahrbtnik na mizo in stopil do ognja, da bi si tam pogrel roke. »Tako, vi ste tudi tukaj, ali ne?« je pozdravil Lovaaasa.

»Da, jaz sem tukaj in izgubil sem enega svojih ljudi?«

»Kako ste ga izgubili? Ali se je kaj zgodilo?«

Njegov pogled je šel naglo od Lovaaasa do mene. »Kdo je bil poškodovan?«

Nisem odgovoril.

»Kje je Sunde?« je vprašal dalje. »All ni prišel z vami, gospod Gansert?«

»On je zdaj v Steinbergdal,« sem odgovoril.

Popraskal se je po eni strani glave kot kak radoveden krokar, pogledal Lavaasa in dejal: »Kje je Farnell?«

»Ne vem,« je odgovoril Lovaaas z jeznim glasom. Bilo je jasno, da Dahlerja ni rad videl. Toda pred pohabljenecem ga je minilo njegova prevzetnost. Bilo je videti kot bi se ga bal.

»Ne vem,« ga je oponašal Dahler. »No, da boste že zvedeli, kaj se je zgodilo. Kmalu bo tukaj Jorgensen in potem bo gotovo kar narobe. To ni človek, ki bi bil pripravljen na popuščanje, kapitan Lovaaas. Zašli ste v njegovo lovišče in on ima s seboj policojce.«

»Ne, policija je doli v hotelu. Toda Jorgensen jirn je dejal, naj se pripravijo, ker bodo morali arretirati še več ljudi in ne samo moža, ki je trenutno znan pod imenom Schreuder.«

Lovaaas je razmišljal, potem pa se je nenadoma odmaknil od ognja in dejal: »Pridi, Halvorsen, odšla bova.«

Dahler ga je z zdravo roko prijel za ramo. Pohabljeno roko je pustil nad rdečo razbeljenim štedilnikom. »Trenutek, kapitan Lovaaas,« je dejal. »Preveč se vam mudi, Jorgensen policiji še ni ničesar povedal. Se ne? Dahlerjeve male črne oči so pozorno opazovale kitolovčev obraz.«

»Kaj hočete s tem reči?« je vprašal Lovaaas. Njegov glas je zvenel nelagodno — nervozno.

»Prav ničesar nočem reči,« je počasi odvrnil Dahler. »Če bi si ujeli Farnella — da, potem bi bile stvari drugačne. Potem bi bili izven nevarnosti. Razumete, kapitan, že od nekdanjega ste bili preveč ognjevit. Vedno morate vse prehitovati. Držati bi se bili moralni pravne poti — toda če tega niste hoteli — potem bi bili moralni uspeti, ali ne? Če bi si znali preskrbeti, kar hočeta od Farnella, gospod Jorgensen in tale gospod Gansert — potem bi stali pred nami čisti kot jagnje. Brez tega pa...« Razmišljal je in potem mirno dejal: »Razen tega, od tod je precej daleč do hotela, kjer čaka policija. Pa še snežni vihar je zunaj.«

Napravil je pomemben premor, pri tem pa opazoval Lovaaasa kot mačka svojo žrtev.

»Ali je hotel Lovaaasa pripraviti v skušnjavo, da bi Jorgensen ubil? Kaj je bilo, kar ga je tako obsedlo? Sovrašivo do Jorgensena? Zelja, da bi dokazal svojo nedolžnost? Kaj ga je sililo k temu, da je šel po Farnellovi sledi z namenom, da ga uniči in vendar dobi od njega pomoč, kot jo je bil dobil med vojno tu zgoraj med hribi? Spomnil sem se, kako je nekdo Sunde dejal: »Dahler — menim, da je neumen?«

Prihodnji teden bo kolektiv VELETRGOVINE LOKA v Sk. Loki praznoval deseto obletnico obstoja podjetja. Pred desetimi leti je namreč tamkajšnji mestni ljudski odbor izdal odločbo o ustanovitvi trgovskega podjetja na veliko in malo LOKA v Skofji Loki, medtem ko prvi začetki podjetja segajo v leto pred tem (1951). Tedaj je imela LOKA 19 poslovalnic in skladišče: njen promet je znašal 164 milijonov dinarjev. V letu 1954 je prišlo do reorganizacije trgovske mreže: poslovalnice so se osamosvojile in v celoti same prevzele maloprodajno mrežo. Podjetje, ki je dotlej združevalo trgovske poslovalnice Skofje Loke in okolice, je v viogi čistega gozista prevzelo ime VELETRGOVINA LOKA s poslovnim teritorijem na Gorenjskem, Primorskem in v Ljubljani.

Danes ima VELETRGOVINA LOKA 24 poslovalnic, od katerih jih je nekaj moderno opremljenih, skladišče (in enega v gradnji) ter 10-krat večji promet kot ob ustanovitvi. Porast prometa je bil najbolj občuten v letih 1959 in 1960; lani je znašal že 1 milijardo 600 milijonov dinarjev, medtem ko letošnji plan predvideva še za 300 milijonov dinarjev večjega.

Ste že bili v Poljanah? - Moderna stavba trgovskega centra sredi vasi posluje pod okriljem - VELETRGOVINE LOKA, s prav tako sodobno opremo pa so jo ta teden odprli v Medvodah. S 1. januarjem letos se je namreč k LOKI priključilo trgovsko podjetje Sava Medvode s svojimi

11 poslovalnicami in skladiščem v gradnji. Eno od poslovalnic so sedaj preuredili, ostale v medvoški in tudi škofjeloški občini pa bodo letos in prihodnje leto. Samo za letošnje leto so za lastne investicije namenili 37 milijonov dinarjev. - V Poljanah so z novo prodajalno rešili trgovski problem za to območje, saj so v eni stavbi združili tri trgovine, ki so dotlej delale v neprimernih prostorih. Sedaj je v njej delikatesni oddelek, oddelek za gospodinjske potrebščine, železnina ter v zgornjem delu tekstil in galanterija. Za vaška področja in središča z mnogo stanovanji so te vrste potrošniških centrov kot nalašč.

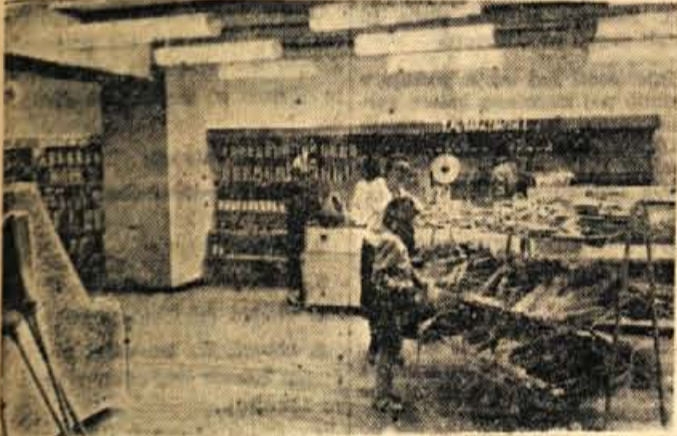
Kolektiv loške VELETRGOVINE šteje danes 132 delavcev, ki so zaposleni v treh ekonomskih enotah. Vsaka taka enota ima svoj delavski svet in upravni odbor, osrednji delavski svet pa sestavlja po 7 članov iz vsakega sveta ekonomske enote.

Tako je torej VELETRGOVINA LOKA uspešno prehodila prvo desetletje, še večji uspehi pa jo čakajo v prihodnjem obdobju. Sedaj je podjetje namreč že tako razvito, da lahko svoja investicijska sredstva vlaga v obnavljanje svojih poslovalnic in v izgrajevanje novih. Njihovi načrti so precejšnji: zgraditi nove prodajalne (take kot tista v Poljanah) na Trati pri stanovanjskih blokih in na »novem svetu« proti Stari Loki, kjer gradijo veliko novih stanovanj, pa še drugje v škofjeloški občini in po Gorenjskem.

Jubilej

VELETRGOVINE LOKA

za prostor smo odstopili VELETRGOVINI LOKA

Priznana kvaliteta tovarna čevljev

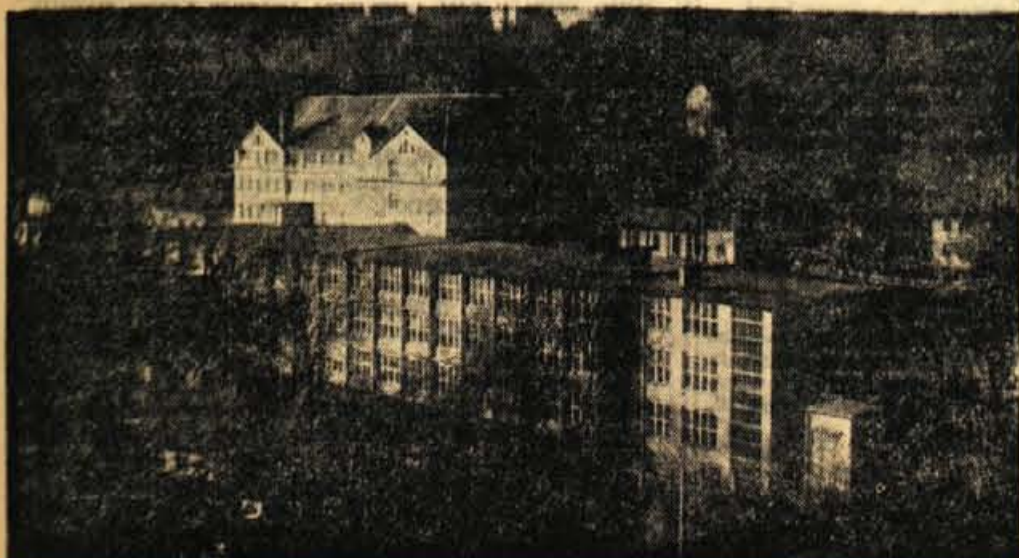

prinaša na trg izredno bogato kolekcijo lahkih in udobnih sandal, sandalet in modnih natikačev, ki predstavljajo zadnjo besedo mode 1962

Tovarniški žig „Peko“ odraža skoro 60-letno tradicijo in s tem najboljše poročstvo za kvaliteten izdelek in solidno ceno

Prepričajte se o tem sami pri pregledu naših izložb v vseh „Peko“ trgovinah po vsej državi. Razstavljeni modeli vam zagotavljajo udobno in lahkotno hojo

Priporoča se vam kolektiv tovarne „Peko“ Tržič

Sava

tovarna gumijernih izdelkov - Kranj

Tovarna »Sava« vam nudi z najširšim izborom avto plašev - za potniške avtomobile, kamione, avtobuse, trolejbus - varno udobno in ekonomično vožnjo

ŽELEZARNA

Jesenice na Gorenjskem

JESENICE

LR Slovenija

- ▶ Telefon: 244, 245, 246, 250
- ▶ Telegram: Železarna Jesenice
- ▶ Tekoči račun: NB Jesenice 607-13/1-406
- ▶ Teleprinter: št. 9,3196 Ljubljana

se priporoča svojim odjemalcem

Bombažna predilnica in tkalnica TRŽIČ

Predilnica - Sukančarna - Tkalnica - Belilnica - Barvarna - Apretura

proizvaja: kvalitete bombažne tkanine: surove in beljene v širini od 70 do 200 cm, industrijsko prejo do številke Nm 50, prejo za domačo obrt, in sicer mulle double, knitting in hardwatter

- REZI! - REZI! - REZI! - REZI! - REZI! - REZI! - REZI! - REZI! - REZI! - REZI! - REZI! - REZI! - REZI! - REZI! - REZI!

DOPISNICA

15.-

UPRAVA

„GLASA“

KRANJ

p. p. 63

Jack LONDON Kristof Dimač

Privedil: Stanko SIMENC

Riše: Janez GRUDEN

70. S Cokom sta se za nekaj časa ločila. Kriš je zvedel za Jezero Surprise in skrivnostno vas pri »Dveh kočah«. Dno tega jezera, tako je šel po dežel glas, je tlakovano s suhim zlatom. Tudi pri »Dveh kočah« so nekod — tako so govorili — našli suho zlato. Kriša je gnalo tja in nakupil si je opreme.

71. Teden dni kasneje je bil Kriš že med gorskimi stemeni južno od reke Indian. Zapustil je sani in otovoril volčjake. Vsakemu je naprtil 50 funtov. Enako breme je nosil tudi sam. S krpljami na nogah je hodil na čelni in gazil mehki sneg, za njim pa je v gosjem redu stopalo šest psov.

72. Čez nekaj dni je došel na rob ogromne stene. Začel je divjati metež: zvil se je v kožuhe in zbral okoli sebe pse. Zjutraj, ko je neurje ponehalo, je pod sabo zagledal zamrzo, s snegom pokrito Jezero, obdano s špihi. »Saj to je Surprise,« je zamrmral Kriš, »polnoma ustreza opisu.«

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodajam trodelno brano, slamo-reznicu na motorni pogon in kmetijski voz (vprežni). — Zg. Bitnje 17 2360
Prodajam več gorejskih nageljnov. — Milnska 5, Bled 2385
BMW - 250 cm, odlično ohranjen, prodam. — Naslov v oglasnem oddelku 2392
Prodajam telico, ki bo v 14 dneh telefila. — Jukovec, Zg. Bitnje, Zablina 2451
Prodajam kravo s teletom (dobra mlekarica). — Orehovlje 1 2452

Prodajam polovico hiše z vrtom. — Naslov v oglasnem odd. 2453
Prodajam kravo s tretjim teletom — Naslov v oglasnem odd. 2454
Poceni prodajam motor »Sax« - 98 cm, tudi posamezne dele in 2 postelji. — Dominik, Cankarjeva št. 12, Tržič 2455
Prodajam samokolnico z gumi kolesom. — Naslov v oglasnem oddelku 2456
Prodajam kravi, dobri mlekarici, po izbiri, s teleti ali brez. — Stružovo 5 2457
5-sedežni avto, brezhiben, registriran, prodajam za 480.000 dinarjev. V račun vzamem tudi moped

Kmetijska zadruga »SLOGA« Kranj sprejme finančnega knjigovođjo (kinjo)

Nastop službe možen takoj ali po dogovoru. Osební dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Prijave sprejema uprava zadruga Kranj, Gasivska ulica 5 — do 28. junija 1962.

SOLSKI CENTER ZA BLAGOVNI PROMET V KRANJU, Cankarjeva 2

razpisuje sprejem rednih slušateljev v oddelke za odrasle

1. Oddelke za odrasle — do 25 slušateljev
2. Enoletna poslovodska šola do 50 slušateljev
3. Dvoletna komercialna šola — do 24 slušateljev

Pogoji:
Vsi slušatelji morajo biti že zaposleni v gospodarski organizaciji, ki se bavi s trgovino, obrtjo, industrijo ter upravljajo blagovni promet in da podjetja priporočajo vpis.
Posebni pogoji:
Kandidat pod 1. dokončana osemletka, kandidati pod 2. in 3. dokončana šola za prodajavce in dvoletna praksa v blagovnem prometu.
Prijave, kolkovane s 50 din državne takse, je treba poslati skupaj s šolskim spričevalom, rojstnim listom in potrdilom podjetja do konca junija naslovu.

GLAS — najbolj razširjen časopis na Gorenjskem — izhaja trikrat na teden. Vsako soboto prinaša zabavno prilogo PANORAMO, občasno tudi NASE PROBLEME. Na časopis GLAS je naročeno več kot dve tretjini družin na Gorenjskem. Tistim, ki nanj še niso naročeni, pošljamo ob tej priložnosti naročilnico za časopis z željo, da bi se uvrstili med naše naročnike.

Naročilnica

Ime in priimek _____
stanujoč (točen naslov) _____
_____ pošla _____ naročam »Glas,«
in prosim, da mi ga začnete pošiljati dne _____
Naročnino bom poravnal takoj po prejemu položnice
Opomba: Navedite, kaj vam najbolj ugaja v časopisu in o čem želite, da bi več pisali _____
_____ dne _____ (Podpis)

»Colibri«. — Naslov v oglasnem oddelku 2458
Prodajam stojičo deteljo. — Fani Grmek, Cesta JLA 32 2459
Prodajam hlevčke za zajce. — Partizanska 24 2460
Prodajam telico, 7 mesecev brejo, ali kravo, 5 mesecev brejo. — Vasca 12, Cerklje 2461
Prodajam kravo po drugem teletu. — Grad 14, Cerklje 2462
Prodajam levi vzdiljiv štedilnik in šivalni stroj »Singer« z dolgim čolničkom. — Titov trg št. 25/II, Kranj 2463
Prodajam različne rabljene predmete: omare, postelje, gabe, čebričke, več vrat, zabojev, tehnično itd. — Janez Stare, Jelenčeva 27 2464
Prodajam prašičke, 7 tednov stare. — Nova vas 5, Preddvor 2465
Prodajam plemenskega vola, 400 kilogramov težkega. — Ana Starman, Godešič 26, Sk. Loka 2466
Prodajam stojiče seno, obe kosa, na Suhl. — Poizve se Jezerska št. 77, Primskovo 2467
Prodajam kravo, ki bo konec julija drugo telefila. Podbrezje št. 111. 2476
Ugodno prodajam 6-voltni nov akumulator za avto, vse rezervne dele za »Opel-Recorda« in stroj v brezhibnem stanju. — Zalog 32, Cerklje. 2477

kupim

Kupim cirkular-kino 60 in »Spingel«. — Filip Bohinc, Medvode 2468
Kupim novejšo enodensniško hišo, vsejtvo ali še nedograjeno, od Kranja do Skofje Loke. — Naslov v oglasnem oddelku 2469
Kupim levi štedilnik. — Pavla Mosec, Stirpnik 11, Seica 2470
»DKW-Junior« kupim. — ponudbe pod »Gotovina« 2471
Kupim malo rabljen »Volkwagen« 1961 ali nov 1962. — Naslov v oglasnem oddelku. 2478

ostalo

Veseli planšarji vam bodo igrali v nedeljo, 17. junija, na gasivski veselici pred Gasivskim domom v Stražišču. Ob slabem vremenu bo prireditev v domu Partizan 2401

Kravo, dobro mlekarico, dam v rejo. — Trstenik 25 2402
Sprejemem torbarja z vozniskim dovoljenjem. — Ponudbe oddati pod »Izpit B-kategorija« 2407
Javna zahvala! Vsem, ki so mi stregli v bolezn, posebno pa dr. Finku in sestri Lidiji, za veliko požrtvovalnost, da sta mi rešila življenje, najlepša hvala. — Vojni invalid Avgust Zagorjan, Golnik 2472

Zamenjam dvosobno stanovanje s kuhinjo in pritlikinami v Kranju, za večjega ali enakega v Kranju. — Ogled ob nedeljah dopoldne. — Naslov v oglasnem oddelku 2473

Iščem posojilo. Vrnem z obrestmi ali nudim skromno sobico. — Naslov v oglasnem odd. 2474

Podnajemnika sprejemem od 15. junija. — Vprašati škofjeloška cesta 36 2475

Zelim spoznati žensko, staro od 25 do 40 let, brez otrok, zaradi ženitve. — Oddati ponudbe pod »Resno«. 2479

Obveščamo, da se opravlja nega nog — pedikura. Odstranjujemo kurja očesa, trdo kožo in vraščene nohte dne 17. 6. 1962 od 8. do 15. ure, v brivnici Pirc, na Primskovem 2480

Dr. Dragu Petriču čestitajo ob pomocih na medicinski fakulteti — domači. 2481

Občinski ljudski odbor Kranj — oddelke za gradnje in komunalne zadeve obvešča prebivavce mesta in okolice, da je Valjavčeva ulica od Gregorčeve ulice do Ceste JLA zaprta za ves promet od 15. junija 1962 do preklica. 2482

Razpis za vpis učencev! — Na državni glasbeni šoli v Kranju je vpisovanje novih učencev v dne 28. in 22. junija. — Pogoji za vpis so objavljeni na šolski oglasni deski. 2483

Vozček, ki je bil odpeljan s Stare ceste, naj najditelj vrne na naslov v oglasnem oddelku. 2484

Izgubljen fotoaparāt Regula II-B, izgubljen v Tržiču, prosim proti nagradi vrniti Francu Grakiču, Sp. Duplje 70 ali na postajo LM Tržič. 2485

Osební avto Fiat 1100 in Fiat 1400, v voznem stanju, zamenjam za rabljen Fiat 600. — AMD Kranj. 2486

objave

RAZPRODAJA
Trgovsko podjetje »LUBNIK«, Skofja Loka, proda naslednja osnovna sredstva:
1. opremo za trgovski lokal
2. decimalno tehtnico (rabljeno)
3. lestence
4. pisalne mize (rabljene).
Prednost pri nakupu imajo gospodarske organizacije, po 20. juniju prodamo tudi posameznikom.

RAZPIS
Podjetje za pit promet v Kranju razpisuje

4 delovna mesta elektro-tehnikov za Kranj, Radovljico-Bled, Skofjo Loko in Jesenice.
Interesenti naj vložijo ponudbe z opisom docedanje zaposlitve in kratkim življenjepisom pri upravi podjetja v Kranju, Poštna ul. št. 4 do 30. t. m.

RAZPIS
Uprava TVD »Partizan« Jesenice razpisuje mesto hišnika v domu TVD »Partizan« Jesenice, Cesta Zelezarjev 1
Prednost imajo kandidati, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

1. Družina z največ 4 otroki, od katerih imata vsaj dva več kot 16 let.
2. V družini ne sme biti stalno bolnih članov.
3. Kandidat mora biti večš najrazličnejših ključavničarskih in mizarskih opravil.
4. Poleg svoje redne zaposlitve se mora posvetiti izključno delu, ki ga sprejema.
5. Honorar oziroma plača in ostali pogoji po dogovoru.

Interesenti naj svoje prošnje, v katerih naj navedejo, katere gornje pogoje izpolnjujejo, oddajo najkasneje do 1. julija 1962 na naslov: TVD »Partizan« Jesenice, Cesta Zelezarjev 1.

KOVINARSKO ELEKTROTEHNIČNI SOLSKI CENTER V KRANJU, CANKARJEVA UL. 2 razpisuje

vpis v Tehniško šolo za šol. leto 1962/3. Tehniška šola bo sprejela 30 dijakov v elektro in 30 dijakov v strojni oddelku.

Rok za vlaganje prijav:

Ravnateljstvo bo sprejemalo pismene prijave kandidatov najkasneje do sobote 23. junija 1962. Kandidat ne smejo biti starejši od 18 let.

Prijava mora vsebovati:
1. Prošnjo kolkovano z 50 din državne takse.
2. Rojstni list.
3. Spričevalo o uspešno dovršenem 8. razredu osnovne šole.
4. Mnenje šole, kjer je kandidat dovršil zaključni razred.
5. Morebitna potrdila gospod. ali drugih organizacij, ki bodo kandidata študentskara.
Ce bo prijaviteljen več, kot je razpisanih mest, bodo morali vsi prijavitelji opraviti preizkušnjo znanja iz slov. jezika, matematike in fizike.
Dne 26. junija bo na razglasni deski objavljen seznam sprejetih kandidatov oziroma bo objavljen čas in razpored izpitov.

RAVNATELJSTVO

IZOBRAZEVALNI CENTER LITOSTROJ

razpisuje vpis v 1. letnik Industrijske šole za šolsko leto 1962/63 za naslednje poklice: modelni mizar, livar, stružnik, ključavničar in obratni električar. Izobraževanje traja v vseh poklicih tri leta, izvenzaj za liverski poklic, kjer traja solanje dve leti.

Učenci imajo na razpolago vse oskrbo v internatu ter prejemajo v času izobraževanja nagrade, ki je odvisna od uspeha in discipline.

Pogoji za vpis so:

1. uspešno dokončana osemletka,
2. starost 15 let,
3. ustrezno zdravstveno stanje,
4. veselje določenega poklica,
5. obveza, da bo ostal po dokončanem šolanju zaposlen v podjetju Litostroj.

Ob vpisu naj kandidati priložijo:

1. lastnorčno pisano prošnjo s kratkim življenjepisom in obvezo navedbo, katerega izmed poklicev se želi izučiti. Prošnje brez navedbe poklica bodo zavrnjene! Prošnjo je treba kolkovati s 50 dni državne takse.
 2. Zadnje šolsko spričevalo.
 3. Rojstni list.
 4. Zdravniško spričevalo.
 5. Obvezo o zaposlitvi v Litostroju.
 6. Prošnjo za sprejem v internatu.
- Vpisovanje bo trajalo do 30. junija letos.
- Vse nadaljnje informacije lahko tudi vse potrebne formulare dobite na Upravi izobraževalnega centra Litostroj v Ljubljani, D. Kovčeva 53, telefon 33-511, št. no 417.

Uprava

Drevi nagradno žrebanje »GLASA«

VREDNOST NAGRAD NAD MILIJON DINARJEV

Kdo bo srečni nagradenec, bo odločil žreb drevi na slovesni prireditvi ob 15-letnici »Glas«, ki se bo začela ob 20.30 v veliki dvorani kina »Center« v Kranju. Kot smo omenili, je vrednost nagrad nad milijon dinarjev, nagrade pa so prispevali:

2 MOPEDA, TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK, 2 RADIJSKI SPREJEMNIKA — vse Gorenjski tisk; FRANCOSKO KOMODO, Krasoprema, Dutovlje; OBLEKO, Kokra, Kranj; RADIJSKI SPREJEMNIK, Iskra, Kranj; DAMSKI PLAGS, Novos Križe; JEDILNI KOT (garnitura), Gorenjska Lesce; DARILNO PO IZBIRI, Delikatosa, Kranj; ENOTEDENSKI PENZION, hotel Jelovica, Bled; VECERNO OBLEKO, Tovarna špk, Bled; PULOVER IN KAPO, Almira, Radovljica; 4 KUB. METRE DRV, Jelka, Radovljica; 2 KUB. METRA DRV, GG Kranj; 4 LEZALNE BLAZINE, Sava, Kranj; VRTNO GARNITURO, Roleta Kranj, TRODELNO ŽIMNICO, Tapetništvo, Kranj; 2 USNJENA SUKNJICA, Gorenjska oblačilnica, Kranj; 5 TON VELENJSKEGA PREMOMA, Kurivo, Kranj; BLAGO ZA ŽENSKO OBLEKO, Zapuže, Begunje; ZABOJ STEKLENIC VINA, Vino, Kranj; SODCEK PIVA, hotel Pošta, Jesenice; MIZO, Sora, Medvode; 25 kg ZEBLJEV IN 2 GARNITURI VZMETI, Zelezarna Jesenice, ODEJO, Odeja, Skofja Loka; HLEB SI-RA, Mlekarna, Kranj in DEKLISKI PLAGS, Zavor za zaposlovanje invalidov.

Na nocošnji prireditvi bodo sodelovali tudi veliki plesni zabavni orkester iz Kranja pod vodstvom Franca Puharja in s pevčema Marjanom Deržaj in Petrom Ambrožem. Peter Ambrož bo tudi skupaj z Jeseničanko Rino Brunovo pel ob spremljavi simfoničnega orkestra kranjske glasbene šole pod vodstvom Petra Liparja. Nastopil bo tudi mešani pevski zbor »France Prešeren« iz Kranja, za vezno besedilo pa bosna poskrbela humorista Marjan Marine iz Ljubljane in France Trefalt iz Kranja.